

**Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny
w Sokołowie Podlaskim**

**STAN SANITARNY
POWIATU SOKOŁOWSKIEGO
ZA ROK 2022**

Spis treści

I. Dane demograficzne	5
II. Informacja o działalności kontrolno-represyjnej w zakresie kontroli wykonywanych w ramach realizowanych zadań inspekcji sanitarnej.....	5
III. Informacja dotycząca wydanych opinii o projektach obiektów mowo wybudowanych lub adoptowanych i obiektach wybudowanych.....	6
IV. Choroby zakaźne.....	11
V. Higiena lecznictwa.....	15
VI. Szczepienia ochronne.....	28
VII. Higiena pracy.....	31
VIII. Sekcja higieny żywności, żywienia i przedmiotów użytku.....	50
IX. Ocena stanu sanitarno- higienicznego placówek oświatowo-wychowawczych wraz z oceną zagrożeń dla zdrowia.....	59
X. Oświata zdrowotna i promocja zdrowia	67
XI. Higiena komunalna	79

I. DANE DEMOGRAFICZNE

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sokołowie Podlaskim obejmuje nadzorem obszar o powierzchni 1131 km², zamieszkały przez 52523 osób, z tego: liczba ludności w mieście 20406, na wsi- 32117. Nadzorem objęte są następujące miasta i gminy: miasto Sokołów Podlaski, miasto i gmina Kosów Lacki oraz gminy: Bielany, Ceranów, Jabłonna Lacka, Repki, Sabnie, Sterdyń.

II. INFORMACJA O DZIAŁALNOŚCI KONTROLNO-REPRESYJNEJ W ZAKRESIE KONTROLI WYKONYWANYCH W RAMACH REALIZOWANYCH ZADAŃ INSPEKCJI SANITARNEJ.

Sekcja	Liczba pobranych próbek	Kontrol e/wizytacje	Decyzje merytoryczne	Decyzje płatnicze	Postanowienia	Opinie sanitarne	Tytuły wykonawcze	Ilość mandatów	Kwota nałożonych mandatów
Higiena Komunalna	79	215	32	5	4				
Higiena Żywności i Żywienia	232	190	93	22				11	1750
Higiena Pracy		34	10						
Higiena Dzieci i Młodzieży		91	1						
Epidemiologia		2026	2	1					
Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny		20		26		44			
Oświata Zdrowotna i Promocja Zdrowia		28							
ogółem	311	2604	138	54	4	44		11	1750

III. Informacja dotycząca wydanych opinii o projektach obiektów mowo wybudowanych lub adoptowanych i obiektach wybudowanych.

W 2022 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sokołowie Podlaskim realizował zadania wynikające z ustawy z informacji o środowisku, a tym samym *uczestniczył w postępowaniu dotyczącym strategicznych ocen oddziaływania na środowisko*:

- Wydał 7 opinii sanitarnych określających zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko,
- Dokonał zaopiniowania 8 projektów dokumentów wraz z prognozą oddziaływania na środowisko,

Podczas oceny podmiotowych dokumentów Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sokołowie Podlaskim zwracał baczną uwagę na wprowadzone zasady i sposób zagospodarowania przestrzeni oraz stwarzane warunki infrastrukturalne niezbędne do życia mieszkańców do mogących znacząco oddziaływać na środowisko lokalizowanych na obszarach wskazanych w przedmiotowych opracowaniach.

Podczas analiz prognoz oddziaływania na środowisko, szczególną uwagę zwracano na ocenę środowiska zamieszkania ludzi i wpływ założeń planistycznych na ich zdrowie. Autorzy prognoz w swoich opracowaniach wskazują, że na etapie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Wszystkie projekty dokumentów planistycznych objętych strategiczną oceną oddziaływania na środowisko analizowane w 2022 roku w komórce Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego, opierały się na zapisach wskazanych w rozdziale 1 działu IV ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022 r. poz. 1029 z późniejszymi zmianami) i były zgodne z zapisami niniejszej ustawy.

Dokonując oceny informacji zawartych w prognozach oddziaływania na środowisko, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sokołowie Podlaskim, szczególną uwagę zwracał m.in. na:

- przeznaczenie analizowanego terenu oraz wskazanie linii rozgraniczających tereny o różnym przeznaczeniu i różnych funkcjach lub różnych zasadach użytkowania,
- ocenę środowiska zamieszkania ludzi i wpływ założeń planistycznych na ich warunki życia,
- ocenę wpływu terenów, na których dopuszcza się realizację przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko względem terenów chronionych, ze wskazaniem,

jakie zabezpieczenia zostaną wprowadzone w celu zachowania uciążliwości na analizowanych obszarach inwestycyjnych,

- analizę potencjalnych zmian stanu środowiska i zdrowia ludzi po wprowadzeniu planu,
- definicję usług uciążliwych uszczegóławiającą zakres inwestycji możliwych do prowadzenia na analizowanych terenach,
- wskazanie sposobów ochrony akustycznej terenów o różnym przeznaczeniu i różnych funkcjach,
- ocenę sposobu zaopatrzenia obszarów w wodę oraz sposobu odprowadzenia ścieków bytowych, przemysłowych i deszczowych.

Wszystkie uwarunkowania i obostrzenia przedstawione w opiniowanych miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego opierały się i były zgodne z zapisami wskazanymi w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w *sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (Dz. U. z 2014 r. poz. 112).

W ocenie Państwowego Powiatowego Inspektora w Sokołowie Podlaskim w opiniowanych w 2022 roku dokumentacjach planistycznych autorzy przedstawiali rozwiązania, które pozwolą na właściwą i skuteczną ochronę akustyczną terenów, biorąc pod uwagę ich przeznaczenie oraz funkcję. W większości nowopowstających miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, zwraca się szczególną uwagę na wyodrębnienie w analizowanym obszarze terenów przeznaczonych konkretnie pod lokalizację przedsięwzięć wynikających z Rozporządzenia Rady Ministrów w *sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko* (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839), a szczególnie terenów przeznaczonych bezpośrednio pod realizację dużych ferm zwierzęcych czy innych dużych zakładów produkcyjnych. Zapisy w zakresie zasad ochrony środowiska na terenach rolniczych zazwyczaj odnoszą się do ograniczeń wynikających z maksymalnej liczby zwierząt utrzymywanych na terenie fermy zwierzęcej, możliwości rozbudowy istniejących ferm z zakazem budowy nowych ferm zwierzęcych czy też z zakazem realizacji przedsięwzięć polegających na produkcji zwierzęcej z dopuszczeniem czynności związanych z uprawą terenów rolnych. Jednakże w przeważającej ilości powstających planów miejscowych tereny rolnicze dzielone są na tereny upraw rolnych, tereny produkcji zwierzęcej i innych. Taki podział pozwala dokładnie sprecyzować typ prowadzonej na danym terenie działalności.

Na podstawie ww. Ustawy Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sokołowie Podlaskim uczestniczył również w postępowaniu w sprawie procedury ocen oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

W tej grupie przedsięwzięć Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sokołowie Podlaskim wydał:

- 32 opinie sanitarne, co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby- co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko,
- 12 opinii sanitarne przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach
- 2 pisma o przedłużeniu terminu rozpatrzenia postępowania,

Podczas uzgodnień państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sokołowie Podlaskim zwracał uwagę na ocenę środowiska zamieszkania ludzi i wpływ funkcjonowania przedsięwzięć na ich zdrowie.

Na podstawie przedłożonych dokumentów stwierdzili, że w grupie przedsięwzięć realizowanych na terenie powiatu dominują inwestycje z chowem lub hodowlą zwierząt, co powszechnie budzi niezadowolenie mieszkańców miejscowości, w których planowane są te przedsięwzięcia, i rodzi konflikty społeczne. Wśród tych przedsięwzięć znajdują się również inwestycje związane z działalnością produkcyjno-usługową oraz inwestycje infrastrukturalne. Do przedsięwzięć tych należą:

- budynków inwentarskich (obory, kurniki), budowa obory wolnostanowiskowej w m. Patrykozy Kolonia, budowa budynku do chowu brojlerów w m. Stelągi, budowa fermy drobiu w m. Rogów, budowa fermy drobiu w m. Emilianów, budowa budynku do chowu brojlerów w m. Stelągi, budowa budynków do chowu brojlerów w m. Trebień,
- biogazownia rolnicza, budowa instalacji do wytwarzania biogazu rolniczego w m. Grochów Szlachecki,
- zakład produkcyjny bio-kompostu w m. Skrzyszew,
- oczyszczalnia ścieków w m. Kupientyn,
- punkt zbierania odpadów, w tym złomu, punkt skupu złomu, baterii i akumulatorów oraz sprzętu elektrycznego i elektronicznego w m. Albinów.
- punkt skupu złomu w m. Kowiesy,
- kanalizacja ścieków w m. Kupientyn,

- dróg o różnych kategoriach (dojazdowe, gminne, powiatowe, obwodnica Sokołowa Podlaskiego), przebudowa drogi gminnej Jabłonna Średnia – Jabłonna Lacka, rozbudowa drogi gminnej Kupientyn – Niewiadoma, przebudowa drogi gminnej w m. Żółkwy, przebudowa drogi gminnej w m. Wyrozęby Podawce – Ostrówek, przebudowa drogi wewnętrznej w m. Kudelczyn, Korabie, przebudowa drogi powiatowej w m. Wyszomierz, przebudowa drogi powiatowej w m. Rozbity Kamień, Obwodnica Sokołowa Podlaskiego, przebudowa drogi powiatowej w m. Grzymały-Kutyski,
- budowa farmy fotowoltaicznej w miejscowościach: Kowiesy, Buczyn Dworski, Zawady, Lubiesza, Dziecioły Bliższe, Wyrąb, Czaple-Kolonia, Grochów-Szlachecki, Żochów, Guty, Pustelnik, Dąbrowa, Toczyski Podborne, Bielany-Jarosławy, Nowa Wieś,
- wydobywanie kopalin ze złoża metodą odkrywkową, wydobycie kruszywa naturalnego w m. Karskie,
- stacji uzdatniania wody, rozbudowa i przebudowa stacji wody w Skrzyszewie,
- rozbudowa istniejącego zbiornika retencyjnego w m. Czerwotka,
- scalenie gruntów wsi Dybów.

W postępowaniu dotyczącym uzgodnienia dokumentacji projektowej Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sokołowie Podlaskim wydał 5 opinii sanitarnych i 1 pismo informacyjne.

Wydane dokumenty dotyczyły:

- stacja uzdatniania wody w m. Kurowice,
- sala weselna z restauracją i miejscami hotelowymi w m. Kosów Lacki,
- zakład tłoczenia olejów spożywczych w m. Kosów Lacki,
- gabinet lekarski przy ul. Węgrowskiej w Sokołowie Podlaskim,
- pracownia cukiernicza / wypieków w m. Wólka Okrąglik.

W dokumentacji projektowej poddawano analizie głównie układ funkcjonalno- przestrzenny pomieszczeń oraz warunki sanitarno-higieniczne mające na celu zapewnienie odpowiednich pomieszczeń sanitarno-higienicznych, właściwej wentylacji pomieszczeń i ich oświetlenia oraz pod kątem potrzeby uzyskania odstępstw od warunków technicznych dla rozpatrywanego obiektu.

Na etapie dopuszczenia do użytkowania realizowanych obiektów budowlanych Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sokołowie Podlaskim wydał: 20 opinii sanitarnych

Wydane stanowiska dotyczyły:

- budynek handlowo-usługowy w m. Bielany,
- budynek produkcyjno-usługowy w m. Wasilew Szlachecki,

- klub dziecięcy w m. Skibniew-Podawce,
- klub dziecięcy w m. Nowa Wieś,
- budynek handlowy stacji paliw w m. Sokołów Podlaski,
- budynek usługowo-mieszkalny w m. Sokołów Podlaski,
- lokal usługowy, gabinet kosmetyczny w m. Sokołów Podlaski,
- budynek usługowy, Dzienny Dom Opieki Medycznej w m. Sokołów Podlaski,
- budynek handlowo-usługowy, gabinet lekarski, w m. Sokołów Podlaski,
- budynek biurowy w m. Sokołów Podlaski,
- instalacja do produkcji i konfekcjonowania olejów spożywczych w m. Kosów Lacki,
- lokal usługowy, restauracja w m. Kosów Lacki,
- lokal usługowy, usługi florystyczne, kwiaciarnia w m. Repki,
- budynek handlowy w m. Kosów Lacki,
- budynek handlowo-usługowy w m. Sabnie,
- budynek handlowo-usługowy w m. Sokołów Podlaski,
- gabinet stomatologiczny w m. Kosów Lacki,
- budynek stacji paliw w m. Kosów Lacki,
- zbiornik wodny w m. Czekanów,
- gabinet stomatologiczny w m. Sokołów Podlaski.

W sprawach wymienionych powyżej stanowisko zostało zajęte po przeprowadzeniu wizji obiektu. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sokołowie Podlaskim w 2022 r. nie uczestniczył w oględzinach obiektów budowlanych. Podczas wizji obiektów zwracano uwagę na przyjęte rozwiązania funkcjonalne i techniczne w pomieszczeniach, w których prowadzona jest działalność produkcyjna, a także na stosowane materiały budowlane i wykończeniowe wymagające atestów higienicznych. Zwracano uwagę na systemy wentylacji pomieszczeń oraz sposób jej użytkowania.

Tak jak i w latach ubiegłych przestrzegane są warunki sanitarno-higieniczne w obiektach przebudowywanych bądź oddawanych do użytku. Przyczynił się do tego wzrost świadomości użytkowników dotyczący potrzeby zapewnienia właściwego komfortu w użytkowanych pomieszczeniach oraz lepszy dostęp do materiałów wykończeniowych.

W związku z prowadzonymi postępowaniami Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sokołowie Podlaskim wydał 26 decyzji opłat.

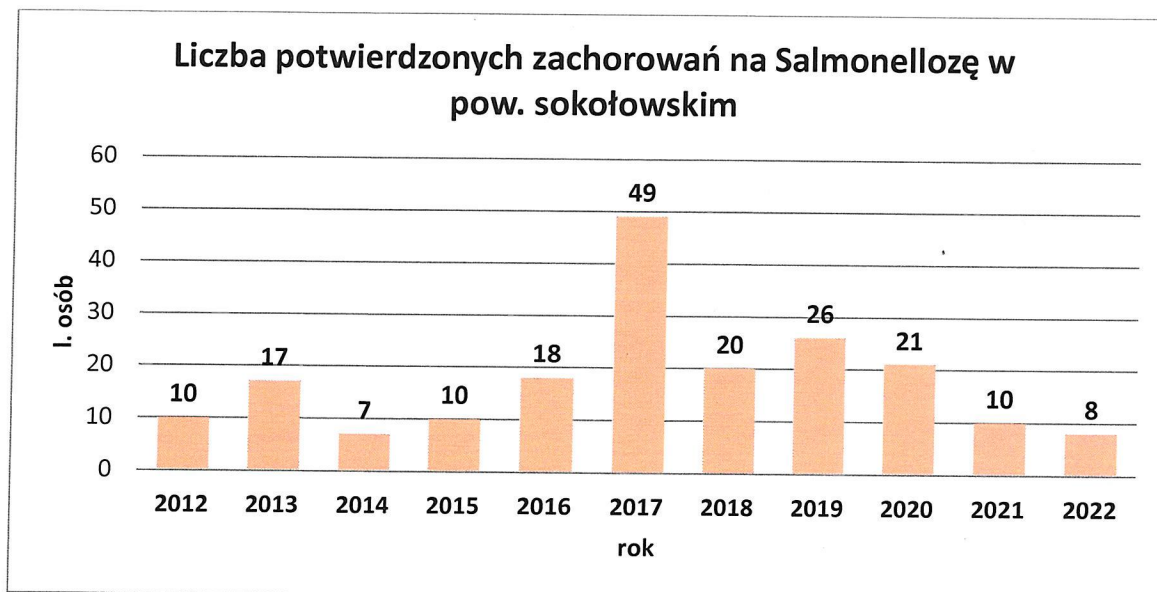
IV. CHOROBY ZAKAŻNE

W 2022 roku w ramach bieżącego nadzoru nad chorobami zakaźnymi przeprowadzono 21 dochodzeń epidemiologicznych. Przeprowadzono 14 kontroli w podmiotach leczniczych w zakresie oceny skuteczności nadzoru nad zgłaszalnością chorób zakaźnych do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego. Prowadzono również aktywny nadzór epidemiologiczny nad ostrymi porażeniami wiotkimi w oddziałach szpitalnych, w związku z tym przeprowadzono 4 kontrole zgłaszalności OPW do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego.

Ponadto w związku ze stanem zagrożenia epidemicznego wywołanego wirusem SARS-CoV-2 w roku 2022 pracownicy PSSE w Sokołowie Podlaskim rozwiązyali 7660 spraw w systemie SEPIS, dotyczących wywiadów z osobami zakażonymi oraz obejmowania kwarantanną osób z bliskiego kontaktu z chorym z terenu powiatu sokołowskiego, jak również innych powiatów województwa mazowieckiego. Na terenie powiatu sokołowskiego zarejestrowano 1945 potwierdzonych przypadków zakażenia wirusem SARS-CoV-2. W roku ubiegłym zmarło 20 osób w wyniku COVID-19, w większości z chorobami współistniejącymi.

W roku 2022 spośród chorób zakaźnych objętych obowiązkiem zgłaszania i rejestracji, na terenie powiatu sokołowskiego nie zanotowano przypadków zachorowań z powodu następujących jednostek chorobowych: dur brzuszny i dury rzekome, czerwone bakteryjną, zatrucia jadem kiełbasianym (botulizm), tężec, włośnica.

Wystąpiło 8 przypadków salmonellozy, nie powiązanych ze sobą epidemiologicznie.

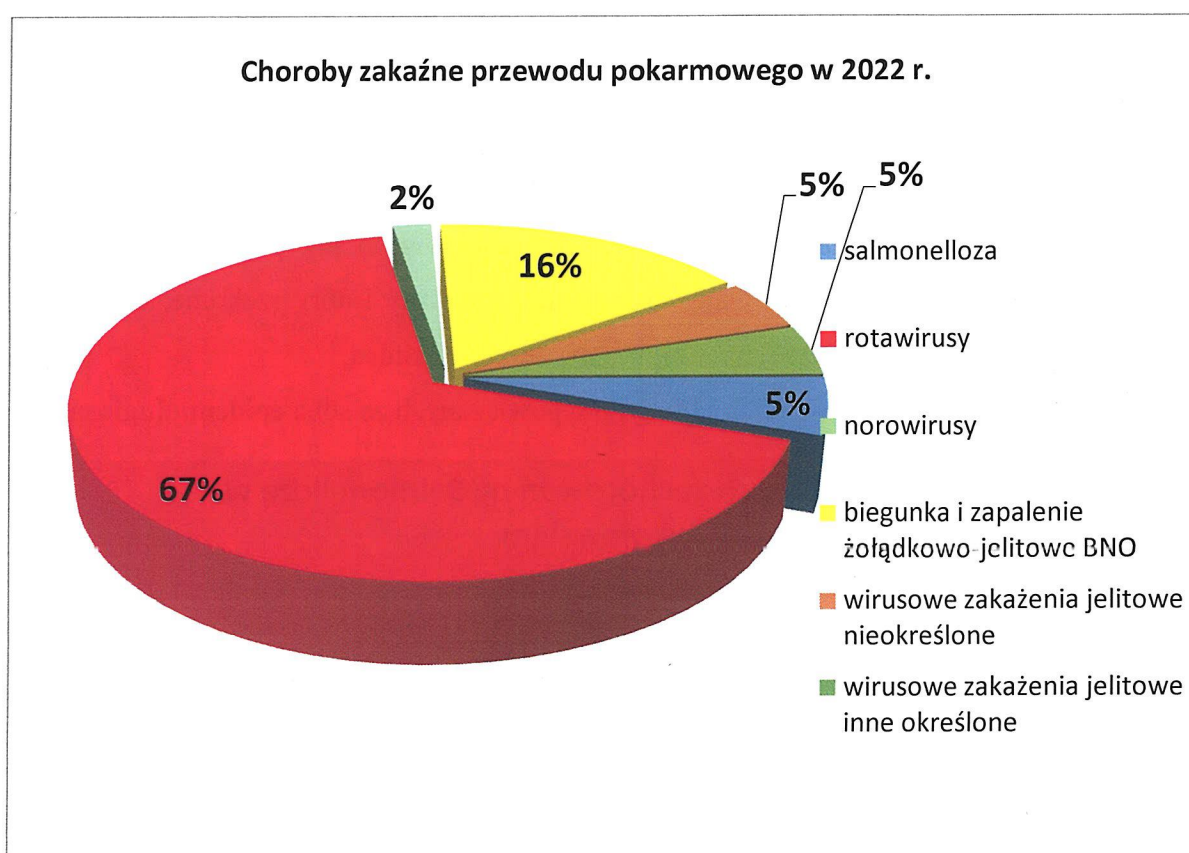

Wirusowe zakażenia jelitowe: wystąpiło 99 przypadków zachorowań spowodowanych przez rotawirusy i 3 przez norowirusy, 7 zachorowań innych określonych oraz 7 zachorowań

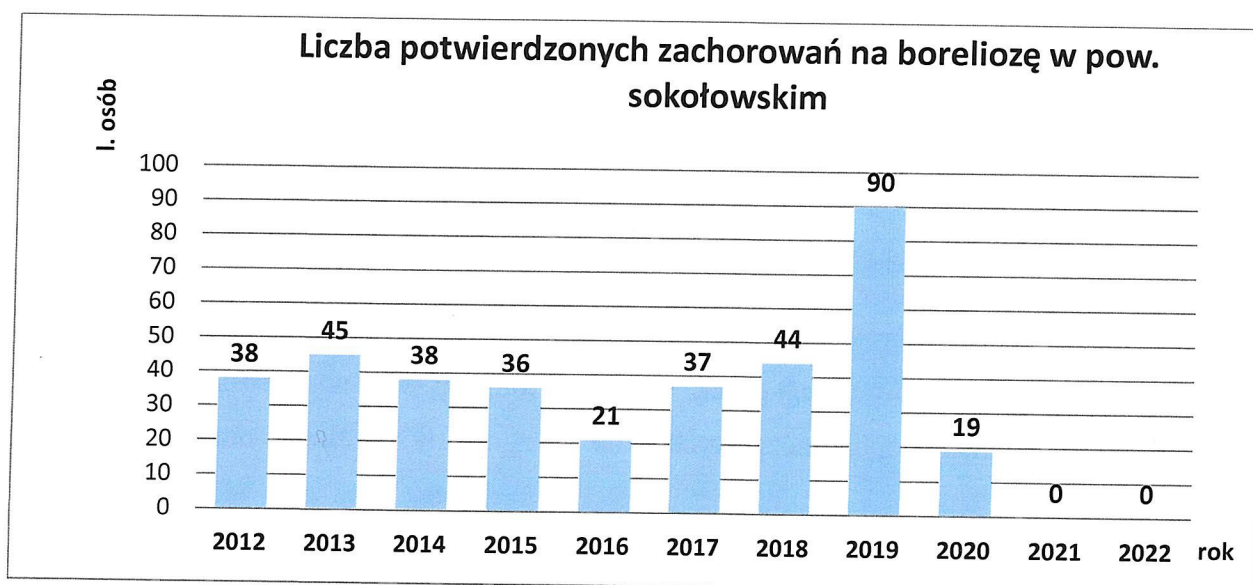
innych nieokreślonych. 31 przypadków wirusowych zakażeń jelitowych dotyczyła dzieci do lat 2.

Nie wystąpiły zachorowania na choroby szerzące się drogą pokarmową takie jak czerwotka bakteryjna. W 2022 r. dominowały zatrucia pokarmowe o etiologii wirusowej. Zarejestrowano 24 przypadki biegunk i zapaleń żołądkowo-jelitowych BNO, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu, w tym 3 przypadki u dzieci do lat 2. Odnotowano nieznaczny wzrost w stosunku do ubiegłego roku.

Prowadzony jest stały nadzór nad nosicielami schorzeń jelitowych. Na terenie nadzorowanym przez PSSE znajduje się jeden stały nosiciel Salmonelli Typhi (duru brzuszego).

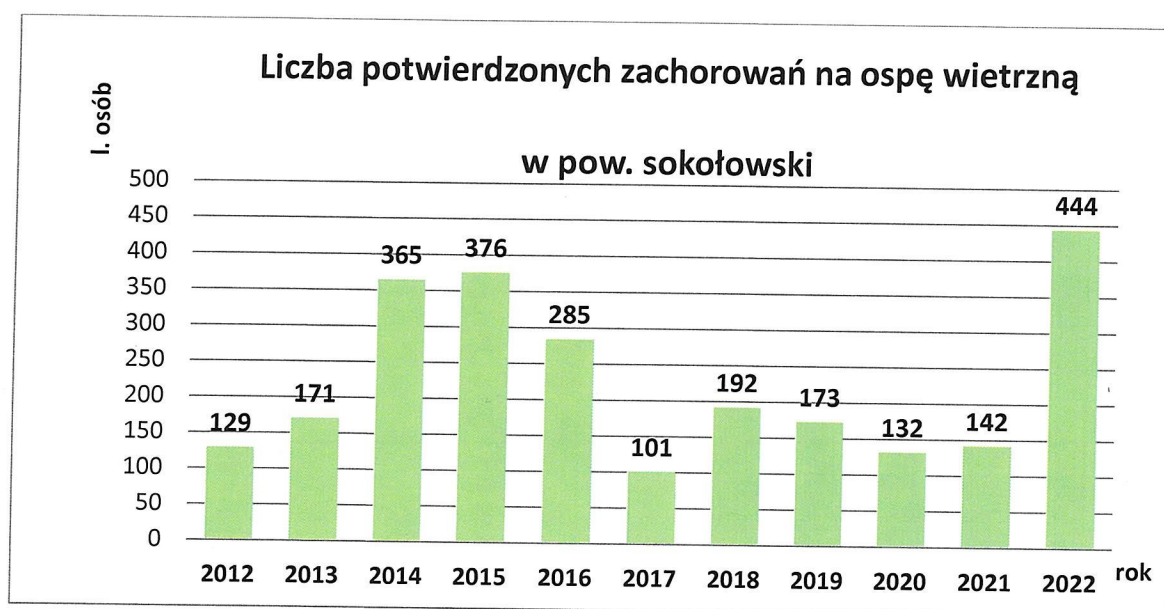

W 2022 r. na terenie powiatu sokołowskiego nie zarejestrowano przypadków boreliozy spełniających kryterium definicji przypadku.

Sytuacja epidemiologiczna chorób zakaźnych, przeciwko którym realizowane są szczepienia ochronne jest dobra. W 2022 roku nie zarejestrowano zachorowań na odrę, różyczkę oraz krztuśca. Odnotowano 1 przypadek możliwy zachorowania na świnkę. Analiza zachorowań na choroby zakaźne objęte szczepieniami ochronnymi jest spójna z wykonawstwem szczepień ochronnych w tym zakresie. Niski poziom zachorowań świadczy o dobrym wykonawstwie szczepień. Wprowadzenie w 2004 roku masowych szczepień dzieci w 13 miesiącu życia szczepionką skojarzoną p/odrze, śwince i różyczce przynosi efekty. Szczepienia te dają odporność i są narzędziem eliminacji patogenów krążących w populacji. Ewentualnym rezerwuarem wirusa mogą być osoby nieszczepione.

W 2022 roku zarejestrowano 444 przypadki ospy wietrznej.

W 2022 roku zarejestrowano 3 potwierdzone przypadki gruźlicy. Podjęto również działania nadzorowe w stosunku do osób, które miały styczność z chorym na gruźlicę płucną.

W 2022 roku nie zarejestrowano przypadków chorób przenoszonych drogą płciową.

W roku 2022 odnotowano 6 przypadków styczności i narażenia na wściekliznę.

Poza tym zarejestrowano m.in. 22 przypadki możliwe płonicy, 4 przypadki róży, 33 potwierdzone zachorowania na grypę, w tym 11 u dzieci w wieku 0-14 lat, 1 przypadek bakteryjnego zapalenia opon mózgowych i/lub mózgu inny określony oraz 1 przypadek bąblowicy.

Przesyłano do podmiotów leczniczych pisma przypominające o obowiązku zgłaszania do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej każdego podejrzenia lub rozpoznania choroby zakaźnej oraz przypadku zgonu z powodu choroby zakaźnej oraz prawidłowym wypełnianiu formularzy ZLK i ZLB.

V. HIGIENA LECZNICTWA

W 2022 roku pod nadzorem PSSE w Sokołowie Podlaskim znalazło się 89 podmiotów wykonujących działalność leczniczą + 1 ZOL wchodzący w strukturę szpitala. Wśród ww. podmiotów 4 wykonuje stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne. Poza tym na terenie powiatu znajdują się 2 domy pomocy społecznej. Wśród pozostałych podmiotów wykazano 31 praktyk lekarskich zabiegowych (w tym 23 gabinety stomatologiczne), 15 praktyk niezabiegowych oraz 39 podmiotów lecznictwa otwartego. Kontrolowane są również środki transportu sanitarnego. W 2022 r. czterech przedsiębiorców zawiesiło działalność podmiotu.

W wierszu „inne” zostały wykazane praktyki fizjoterapeutyczne. W 2022 roku zaplanowano 22 kontrole w podmiotach leczniczych, wykonano 29 kontroli sanitarnych. W 2022 roku nie wydawano mandatów.

Lecznictwo stacjonarne:

- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Sokołowie Podlaskim, ul. Ks. Bosko 5, 08-300 Sokołów Podlaski (liczba łóżek – 278, w tym 45 łóżek **ZOL**)
- SAWIMED Sp. z o.o. Sawice Wieś 19, 08-307 Repki
- Polskie Centrum Rehabilitacji Funkcjonalnej VOTUM, Sawice Wieś 19, 08-307 Repki
- Oddział leczenia jednego dnia (wchodzący w strukturę Centrum Medycznego Starówka – filia nr 2)
- Dom Pomocy Społecznej w Jabłonie Lackiej Zgromadzenia Sióstr Albertynek, ul. Długa 2, 08-304 Jabłonna Lacka
- Dom Pomocy Społecznej w Wirowie, ul. Jana Pawła II 2, 08-304 Jabłonna Lacka

W 2022 roku wydano decyzję przedłużającą na ZOL wchodzący w strukturę SPZOZ w Sokołowie Podlaskim, wydłużono wykonanie decyzji do 31 października 2023 roku. Decyzja administracyjna i płatnicza dotyczyła stwierdzonych uchybień w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Sokołowie Podlaski.

1. Krótka charakterystyka stanu sanitarno-technicznego i funkcjonalnego podmiotów wykonujących działalność leczniczą

W 2022 roku przeprowadzono kontrolę kompleksową szpitala, podczas której stwierdzono uchybienia dotyczące oddziałów: rehabilitacji, pediatrycznego, neurologii, ginekologiczno-położniczego, oddziału noworodkowego, patologii i intensywnej terapii noworodka i niemowlęcia, wewnętrznego, nefrologicznego ze stacją dializ, bloku operacyjnego, lokalnej sterylizatorni i laboratorium diagnostycznego. Termin wykonania decyzji wyznaczono na 31.12.2023 r. Decyzja dotyczyła:

Oddział rehabilitacji:

W pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych dla pacjentów ubytki w glazurze, uszkodzenia drzwi uniemożliwiające ich skuteczne mycie lub dezynfekcję.

Oddział pediatryczny:

Połączenie ścian z podłogami jest wykonane w sposób uniemożliwiający jego mycie i dezynfekcję. Ubytki farby na ścianach w salach chorych,

Lokalna sterylizatornia:

Uchybienia, które stanowią naruszenie części XI załącznika nr 1 do rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą :

- Sterylizatornia nie ma dogodnego połączenia z zespołem operacyjnym oraz nie jest łatwo dostępna z innych jednostek organizacyjnych szpitala.
- Brak strefy brudnej.
- Nieprawidłowo urządzona strefa czysta. Brak śluzy pomiędzy strefami, brak ustępu pomiędzy strefami.
- Rozwiązanie przestrzenne sterylizatorni nie zapewnia ruchu postępowego obrabianych materiałów od strefy brudnej do sterylnej.
- Brak drugiego przelotowego sterylizatora parowego (między strefą czystą i sterylną),
- Brak przelotowej myjni- dezynfektora pomiędzy strefą brudną a czystą.

Połączenia ścian z podłogami nie jest wykonane w sposób umożliwiający ich mycie i dezynfekcję.

Laboratorium diagnostyczne

Powierzchnia żaluzji pionowych, które przedzielają przestrzeń w pomieszczeniu przyjęć prób nie umożliwia ich skutecznego mycia i dezynfekcji.

Oddział neurologii

Połączenia ścian z podłogami nie jest wykonane w sposób umożliwiający ich mycie i dezynfekcję. Ubytki farby, zacieki na ścianach i suficie, ubytki w skrzydłach drzwiowych i futrynach.

Blok operacyjny

Uchybienia, które stanowią naruszenie części IX załącznika nr 1 do rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą:

Brak służby pacjenta

Brak służby materiałowej

Brak pomieszczenia przygotowania pacjenta

Układ pomieszczeń nie zapewnia zachowania zasady rozdziału personelu, pacjentów i materiału czystego od brudnego materiału zużytego, brudnych narzędzi, brudnej bielizny i odpadów pooperacyjnych,

W salach operacyjnych, pomieszczeniach myjni, magazynie bielizny brudnej, magazynie materiałów sterylnych nie wszystkie powierzchnie umożliwiają ich mycie i dezynfekcję.

W części pomieszczeń BO połączenia ścian z podłogami jest wykonane w sposób uniemożliwiający jego mycie i dezynfekcję,

Oddział ginekologiczno-położniczy i oddział noworodkowy

Ubytki w ścianach w salach łóżkowych uniemożliwiające skuteczne mycie i dezynfekcję oraz ubytki w suficie w szluzie szatniowej na trakcie porodowym,

Ubytki w drzwiach w pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych,

Oddział patologii i intensywnej terapii noworodka i niemowlęcia

Brak połączenia ścian z podłogami w sposób umożliwiający skuteczne mycie i dezynfekcję we wszystkich salach łóżkowych oraz pomieszczeniach pomocniczych,

Ubytki w ścianach uniemożliwiające skuteczne mycie i dezynfekcję,

Ubytki w drzwiach i futrynach, ubytki w płytkach na podłogach i ścianach w łazienkach i szluzach, zacieki na sufitach, zniszczona powierzchnia wanny i brodzika pod prysznicem.

Oddział wewnętrzny – odcinek A

Zniszczone krzesła na salach chorych z ubytkami drewna i rdzą na nogach uniemożliwiające przeprowadzenie prawidłowych procesów mycia i dezynfekcji,

Odpryski farby i tynku na suficie (po zalaniu) w pomieszczeniu higieniczno-sanitarnym dla kobiet,

Oddział wewnętrzny – odcinek B

Brak połączenia ścian z podłogami w sposób umożliwiający jego mycie i dezynfekcję we wszystkich salach łóżkowych oraz pomieszczeniach pomocniczych,

Ubytki w ścianach uniemożliwiające skuteczne mycie i dezynfekcję

Ubytki w drzwiach, futrynach/ościeżnicach

Zniszczone krzesła na salach chorych z ubytkami drewna i rdzą na nogach uniemożliwiające przeprowadzenie prawidłowych procesów mycia i dezynfekcji,

W pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych brak dozowników z mydłem w płynie, pojemników z ręcznikami jednorazowego użycia

Brak wentylacji mechanicznej wyciągowej w brudowniku,

Oddział nefrologiczny ze stacją dializ

Brak połączenia ścian z podłogami wykonanego w sposób umożliwiający jego mycie i dezynfekcję we wszystkich salach łóżkowych oraz pomieszczeniach pomocniczych,

Zniszczona powierzchnia drzwi i futryn/ościeżnic, zacieki na suficie, ubytki w płytkach na podłodze, zniszczone baterie w pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych,

Zardzewiałe szafki i zniszczone krzesła z ubytkami oraz pęknięta tapicerka zagłówka na łóżku dializacyjnym.

Pozostałe podmioty objęte nadzorem nie posiadają programów dostosowawczych, spełniają one wymagania Rozporządzenia MZ z 2022 r. poz. 402.

2. Utrzymanie czystości bieżącej i porządku

W pomiotach leczniczych sprzątaniem zajmują się firma zewnętrzna lub osoby zatrudnione w podmiotach. Do sprzątania wykorzystywane są wózki specjalistyczne, sprzątanie odbywa się według sporządzonych procedur higienicznych. W praktykach zawodowych sprzątaniem zajmują się ich właściciele. Sprzątanie odbywa się zazwyczaj metodą tradycyjną. W kilku podmiotach wprowadzono zasadę jednego mopa. W części obiektów stosowane są mopy jednorazowe a w pozostałych kontrolowana jest ilość mopów

przeznaczona do poszczególnych stref czystości mikrobiologicznej. Sprzęt do sprzątania przechowywany jest w pomieszczeniach porządkowych lub w wyznaczonych do tego miejscach. W większości podmiotów stosowane są ściereczki jednorazowe.

W Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Sokołowie Podlaskim utrzymaniem czystości, myciem i dezynfekcją łóżek i sprzętów szpitalnych zajmuje się podmiot zewnętrzny – Konsorcjum następujących firm: „IZAN +” Sp. z o.o. ul. Żabiniec 46, 31-215 Kraków, NAPRZÓD SERVICE Sp. z o.o. ul. Traktorowa nr 126, lok. 202, 91-204 Łódź, NAPRZÓD HOSPITAL Sp. z o.o. ul. Traktorowa nr 126, 91-204 Łódź, CATERMED Sp. z o.o. ul. Traktorowa nr 126, lok. 201, 91-204 Łódź oraz JOL-MARK Sp. z o.o. ul. Portowa 16G, 44-100 Gliwice.

Sprzątanie pomieszczeń odbywa się 2 razy na dobę oraz dodatkowo w razie potrzeby, zgodnie z zasadą jednego mopa, przy pomocy profesjonalnych wózków oraz ściereczek jednorazowych. Użyte nakładki na mopy przekazywane są do brudownika, a następnie przez pracownika ww. konsorcjum transportowane do pomieszczenia zbiorczego, skąd odbierane przez pralnię zewnętrzną „Dobra Pralnia”, ul. Generała Jana Skrzyneckiego 1, 08-102 Siedlce (w dniach poniedziałek-czwartek 1 raz dziennie, w piątek 2 razy). Prowadzony jest rejestr ich przekazania do/z pralni.

Personel prowadzi codzienny rejestr potwierdzający wykonanie procedur sprzątania powierzchni i pomieszczeń.

3. Dezynfekcja

Preparaty używane w podmiotach dopuszczone do stosowania w lecznictwie. Przechowywanie i stosowanie preparatów zgodne z zaleceniami producenta. Kontrolowane są terminy przydatności preparatów. W podmiotach stosowane są ręczne metody dezynfekcji. W 14 podmiotach stosowane są myjki ultradźwiękowe. W podmiotach sporządzane są wykazy preparatów do dezynfekcji powierzchni, narzędzi i sprzętu, rąk i skóry. Stosowane są preparaty dezynfekcyjne o odpowiednim spektrum działania.

W SPZOZ w Sokołowie Podlaskim po wypisie pacjentów (zwłaszcza w sytuacji wystąpienia ognisk epidemicznych) sale chorych w szpitalu były poddawane dekontaminacji przy użyciu aparatury do dezynfekcji powierzchni i powietrza (w formie suchej mgły z nadtlenkiem wodoru i jonami srebra).

Zespoły Kontroli Zakażeń Szpitalnych prowadzą w ramach kontroli wewnętrznej analizy zużycia preparatów dezynfekcyjnych do rąk i powierzchni.

W coraz większej liczbie podmiotów skuteczność dezynfekcji powierzchni sprawdzana jest przy użyciu wskaźników, np. znaczników fluorescencyjnych.

Pod nadzorem PSSE w Sokołowie Podlaskim znajdują się cztery pracownie endoskopii.

Wszystkie posiadają automatyczne myjnie. Jedna pracownia przechowuje endoskopy w specjalistycznej szafie, która ma możliwość zapisu i wydruku parametrów.

W podmiotach udzielających świadczeń stacjonarnych i całodobowych (SPZOZ, Sawimed, PCRf Votum) brudowniki są wyposażone w myjnie dezynfektory do basenów. Procesy dezynfekcji prowadzone są zgodnie z wewnętrznymi procedurami. Roztwory środków dezynfekcyjnych jeśli jest taka potrzeba sporządzane są na bieżąco na stanowiskach roboczych w oddziałach przez przeszkolony personel medyczny. Preparaty dezynfekcyjne przechowywane są w wydzielonych i zamykanych szafkach w magazynkach oddziałowych lub gabinetach zabiegowych na poszczególnych oddziałach. Narzędzia wielorazowego użytku dezynfekowane były w pełnym zanurzeniu, bezpośrednio po użyciu w oddziałach, w specjalnych krytych i oznakowanych pojemnikach. Pojemniki na roztwory dezynfekcyjne oznakowane były zgodnie z wymogami: nazwa środka, stężenie, data i godzina sporządzenia, podpis osoby sporządzającej.

4. Sterylizacja

Prowadzony jest rejestr urządzeń do dezynfekcji i sterylizacji.

Liczba sterylizatorów wynosi 30.

Podczas każdej kontroli przedsiębiorcy informowani są o konieczności zapoznania się i stosowania do Wytycznych sterylizacji z 2017 r., omawiane są najważniejsze zagadnienia zawarte w opracowaniu. Wszystkie podmioty wykonujące sterylizację zostały skontrolowane i poinformowane o konieczności stosowania się do wytycznych sterylizacji z 2017 roku.

We wszystkich podmiotach leczniczych stosujących urządzenia do sterylizacji prowadzone są rejestry procesów z uwzględnieniem: daty sterylizacji, numeru cyklu w danym dniu, parametrów procesu, wyników kontroli chemicznej i biologicznej, podpisu osoby odpowiedzialnej za proces. Rejestry prowadzone są w formie papierowej lub w postaci

zapisów na nośnikach. Jednak najczęściej są to wydruki ze sterylizatorów. Ok 65% autoklawów znajdujących się w podmiotach ma możliwość wydrukowania lub zapisania na nośniku parametrów.

Kontrola biologiczna wewnętrzna skuteczności procesów sterylizacji: Kontrola biologiczna przeprowadzana raz w miesiącu, wykorzystywany jest wskaźnik Sporal A. W dwóch podmiotach stosowane są testy fiolkowe (podmioty zakupiły cieplarki).

Kontrola chemiczna procesów sterylizacji: stosowane są testy wieloparametrowe do każdego pakietu lub do pakietów reprezentatywnych.

W żadnym skontrolowanym podmiocie nie stwierdzono wykonywania resterylizacji lub reprocesowania wyrobów medycznych.

W szpitalu powiatowym w Sokołowie Podlaskim znajduje się dwustrefowa Lokalna Sterylizatornia.. Ręczne mycie i dezynfekcja narzędzi odbywa się na oddziałach, następnie narzędzia przenoszone są w zamykanych pojemnikach do miejsca pakowania w rękawy papierowo-foliowe. Następnie transportowane do sterylizatora parowego (typ AS 666).

Materiały sterylne przechowywane są w magazynie sterylnym z podciśnieniem. Niezgodności z wymaganiami zawartymi w rozporządzeniu są zawarte w wydanej decyzji administracyjnej.

Kontrola skuteczności sterylizacji:

- Fizyczna – wydruki z autoklawu, zapis na nośnikach lub prowadzenie rejestru sterylizacji.
- Chemiczna – każdy pakiet oznaczony jest datą sterylizacji, datą ważności, numerem cyklu i osobą odpowiedzialną za proces, każdy pakiet posiada test chemiczny 1 klasy. Do każdego wsadu używany jest test 6 klasy.
- Biologiczna – codziennie wykonywany jest test Bowie-Dicka, co tydzień wykonywany jest test ampulkowy – Gentige, 1 raz w miesiącu Sporal typ A.

Preparaty używane w podmiotach dopuszczone do stosowania w lecznictwie.

Przechowywanie i stosowanie preparatów zgodne z zaleceniami producenta. Kontrolowane są terminy przydatności preparatów.

5. Dezynsekcja i deratyzacja

W przypadku wystąpienia problemu wzywana jest specjalistyczna firma zajmująca się dezynsekcją i deratyzacją.

6. Gospodarka odpadami niebezpiecznymi w miejscu powstawania

W SPZOK transport odpadów zakaźnych z miejsca ich powstawania do miejsca wstępnego magazynowania odbywa się przy użyciu oznakowanych, zamykanych wózków koloru czerwonego. Następnie drogą zewnętrzną transportowane są do magazynu/komory odpadów niebezpiecznych, znajdującego się w osobnym budynku na placu SP ZOK. Każdorazowo po usunięciu odpadów z wózków, myje się je i dezynfekuje w budynku, w którym odbywa się magazynowanie odpadów lub w pomieszczeniu znajdującym się w budynku szpitala. Czyste wózki przechowuje się w wydzielonym pomieszczeniu, w budynku szpitala.

Odpady medyczne odpowiednio oznaczone są transportowane z oddziału 2 razy dziennie i w razie potrzeby. Transportowane w zamykanych pojemnikach do pomieszczenia zbiorczego, a następnie są odbierane przez firmę EMKS S.A., ul Jaktorowska 15A, 96-300 Żyrardów. Procedura postępowania z odpadami oparta jest o aktualne przepisy prawa.

Szpital posiada opracowane procedury sanitarno-higieniczne, dostępne w wersji papierowej i elektronicznej. Procedury oznakowane pieczęcią szpitala, datą sporządzenia, zatwierdzenia, podpisem osób zatwierdzających i sporządzających ww. procedury. Pracownicy zapoznali się z procedurami, co zostało potwierdzone podpisem.

W innych podmiotach leczniczych odpady medyczne zbierane są w miejscu ich powstawania z podziałem na odpady zakaźne, specjalne i pozostałe. Podmioty lecznicze zobowiązane są do posiadania procedury postępowania z odpadami medycznymi.

Gospodarowanie odpadami odbywa się według procedur opartych na obowiązujących przepisach. Przedsiębiorcy posiadają zawarte umowy na odbiór odpadów medycznych. Podczas kontroli sprawdzane są warunki przechowywania odpadów medycznych, częstotliwość ich odbioru, właściwe oznakowanie worków i pojemników na odpady.

Postępowanie z bielizną w podmiotach lecznictwa zamkniętego jest zgodne z opracowanymi procedurami. Inne podmioty lecznictwa zamkniętego zawarły umowę z firmą zewnętrzną na pranie bielizny. Transport wewnętrzny bielizny brudnej odbywa się w workach jednorazowych umieszczanych na stelażach, czysta bielizna przewożona jest w specjalnych wózkach przeznaczonych tylko do tego celu. W obiektach znajdują się pomieszczenia służące do przechowywania bielizny czystej i brudnej. Podczas kontroli sprawdzane były procedury postępowania i plany higieny. Część podmiotów używa wyłącznie jednorazowych fartuchów, podkładów itp.

Wśród gabinetów stomatologicznych skontrolowanych w 2022 roku jeden posiada separator amalgamatu. Podpisano umowę z firmą na odbiór odpadów powstających podczas usuwania wypełnień z amalgamatu.

7. Zakażenia szpitalne

W skład Zespołu Kontroli Zakażeń Szpitalnych SPZOZ w Sokołowie Podlaskim wchodzi: lekarz posiadający specjalizację, pracujący 8 godzin miesięcznie oraz telefonicznie i on-line 166 godz., pielęgniarka ze specjalizacją pracująca 166 godzin miesięcznie (1 pielęgniarka na 278 łóżek) oraz diagnosta laboratoryjny posiadający odpowiednie kwalifikacje. Współpraca z PSSE opiera się na zgłaszaniu ognisk epidemicznych oraz przekazywaniu sprawozdań kwartalnych i rocznych. PSSE w Sokołowie Podlaskim sporządza analizę opartą na przekazanych danych.

W pozostałych podmiotach stacjonarnych wyznaczona jest osoba odpowiadająca za nadzór nad zakażeniami szpitalnymi.

W SPZOZ wdrożono procedurę: Zasady postępowania w przypadku identyfikacji szczepów *Enterobacteriaceae* produkujących karbapenemazy CPE. Dotyczy w szczególności *Klebsiella pneumoniae* NDM, KPC, OXA-48 z 29.01.2016 r. Procedura uwzględnia zasady izolacji, dedykację drobnego sprzętu medycznego oraz badania pacjentów przy przyjęciu i podczas pobytu (z kontaktu), umieszczanie informacji w karcie pacjenta.

Karta oceny ryzyka zawiera informację o grupach pacjentów: hospitalizowanych w ciągu ostatniego pół roku, przebywających w placówkach długoterminowych, pacjentów z kontaktu z opieką medyczną w krajach o wysokiej zapadalności na zakażenia wywołane przez CPE oraz z wcześniejszym zakażeniem/nosicielstwem szczepu NDM/KPC/OXA-48.

Wszyscy pacjenci podejrzani o kolonizację lub zakażenie, u których wykonywane są badania przesiewowe przy przyjęciu do szpitala do momentu uzyskania wyniku badania są poddawani izolacji kontaktowej/stanowiskowej. Izolacja pacjenta kontynuowana jest po otrzymaniu wyniku dodatniego. Decyzję o wprowadzeniu izolacji podejmuje lekarz przyjmujący pacjenta do oddziału. Nadzór nad izolacją sprawuje ZKZS. Pacjent izolowany i jego rodzina są informowani o przyczynie i zasadach izolacji. Informacja o kolonizacji lub zakażeniu biologicznym czynnikiem chorobotwórczym jest zawarta w indywidualnej dokumentacji medycznej.

Badania przesiewowe w oddziale zleca lekarz prowadzący/dyżurny przy przyjęciu pacjenta. Badania wykonywane są w Laboratorium Diagnostycznym SPZOZ w Sokołowie Podlaskim, ul. Ks. Bosko 5. Laboratorium jest czynne w godzinach 7.00 do 14.35, dyżury pełnione są całodobowo. Laboratorium przekazuje telefonicznie informację do lekarza dyżurnego i pielęgniarki epidemiologicznej o wyhodowaniu drobnoustrojów alarmowych w ciągu 24 godzin, co skutkuje kontynuacją izolacji lub kohortacji pacjentów. Czas oczekiwania na wynik w formie papierowej wynosi do 48 h. Po otrzymaniu dodatniego wyniku badania lekarz i pielęgniarka w oddziale zakłada kartę drobnoustroju alarmowego i w przypadku wystąpienia objawów – lekarz wypełnia kartę zakażenia. Wszystkie karty są zatwierdzane przez Przewodniczącego Zespołu Kontroli Zakażeń Szpitalnych. Rejestry ww. kart są prowadzone przez Pielęgniarkę Epidemiologiczną w formie papierowej oddziałami, chronologicznie dla całego szpitala.

W 2022 roku wykonano 425 badań przesiewowych przy przyjęciu u pacjentów z grup ryzyka. Uzyskano 11 wyników dodatnich. W 2022 r. wykonano 145 badań przesiewowych u pacjentów podczas hospitalizacji. Uzyskano 10 wyników dodatnich. Informacje o wyizolowaniu czynnika alarmowego czy zakażeniu wpisywane są do karty informacyjnej przy wypisie lub przenoszeniu pacjenta do innego szpitala. We wszystkich przypadkach laboratorium przekazało do PPIS w Sokołowie Podlaskim informacje o wyhodowaniu drobnoustrojów alarmowych na drukach ZLB-1. W szpitalu prowadzony jest rejestr pacjentów izolowanych.

Zgodnie z procedurą Izolacja chorych dla pacjentów objętych izolacją dedykowany jest drobny sprzęt, wszystkie procedury wykonywane są jako ostatnie. Wszystkie odpady medyczne oraz bielizna z sal izolacyjnych są traktowane jako zakażne przekazywane w czerwonych workach, w zamykanych pojemnikach do pomieszczenia zbiorczego. Personel używa odzieży ochronnej z krótkim rękawem. Funkcjonuje rejestr odzieży przekazanej do pralni.

W szpitalu Zarządzeniem nr 37/2018 Dyrektora Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Sokołowie Podlaskim z 28.12.2018 r. został powołany Zespół ds. Szpitalnej Polityki Antybiotykowej. Dotychczas nie były prowadzone analizy zużycia antybiotyków w poszczególnych oddziałach.

Od 2014 roku szpital uczestniczy w programie WHO : „Higiena rąk to bezpieczna opieka”. Prowadzane są półroczne analizy zużycia preparatów do dezynfekcji rąk.

W 2022 roku zgłoszono do PPIS w Sokołowie Podlaskim wystąpienie 7 ognisk epidemicznych.

Wszystkie ogniska wystąpiły w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Sokołowie Podlaskim. Wśród osób zakażonych w ogniskach znalazło się 49 pacjentów oraz 2 pracowników podmiotu. W 2022 roku nie zanotowano zgonów osób zakażonych w ogniskach.

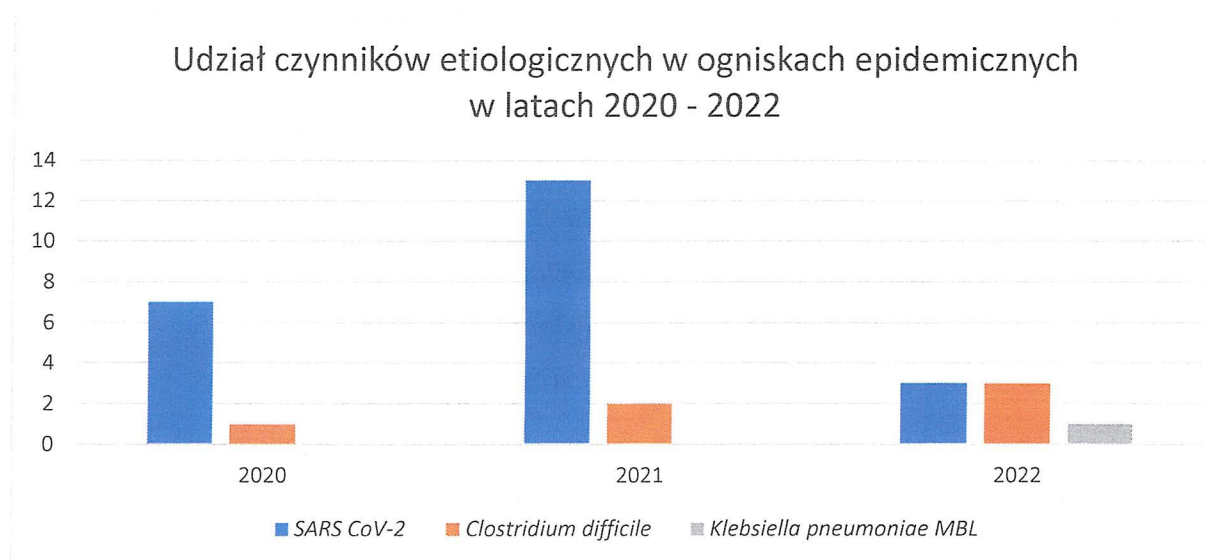
1. **Oddział Chorób Wewnętrznych SPZOZ; czynnik chorobotwórczy: *Clostridium difficile***
 - ✓ 9 pacjentów zakażonych w ognisku epidemicznym,
 - ✓ Czas trwania ogniska: od 10.01.2022 do 14.03.2022 r.
2. **Oddział Chirurgiczny SPZOZ; czynnik chorobotwórczy: *SARS-COV-2***
 - ✓ 4 pacjentów zakażonych w ognisku epidemicznym,
 - ✓ 2 osoby zakażone wśród personelu medycznego,
 - ✓ Czas trwania ogniska: od 04.02.2022 do 21.02.2022 r.
3. **Oddział Neurologiczny SPZOZ; czynnik chorobotwórczy: *Clostridium difficile***
 - ✓ 3 pacjentów zakażonych w ognisku epidemicznym,
 - ✓ Czas trwania ogniska: od 02.02.2022 do 21.02.2022 r.
4. **Oddział Neurologiczny SPZOZ; czynnik chorobotwórczy: *SARS-COV-2***
 - ✓ 9 pacjentów zakażonych w ognisku epidemicznym,
 - ✓ Czas trwania ogniska: od 02.02.2022 do 12.03.2022 r.
5. **Zakład Opiekuńczo-Leczniczy SPZOZ; czynnik chorobotwórczy: *SARS-COV-2***
 - ✓ 15 pacjentów zakażonych w ognisku epidemicznym,
 - ✓ Czas trwania ogniska: od 15.02.2022 do 04.03.2022 r.
6. **Oddział Neurologiczny SPZOZ; czynnik chorobotwórczy: *Clostridium difficile***
 - ✓ 6 pacjentów zakażonych w ognisku epidemicznym,
 - ✓ Czas trwania ogniska: od 31.05.2022 do 04.07.2022 r.
 - ✓ W momencie wystąpienia ogniska epidemicznego trwała kontrola kompleksowa szpitala, podczas której skontrolowano również Oddział Neurologiczny.
7. **Oddział Anestezjologii i Intensywnej Terapii; czynnik chorobotwórczy: *Klebsiella pneumoniae* MBL**
 - ✓ 3 pacjentów zakażonych w ognisku epidemicznym,
 - ✓ Czas trwania ogniska: od 28.12.2022 r. Ognisko nie zostało wygaszone, trwa do chwili obecnej. Liczba osób zakażonych nie zmieniła się od czasu powzięcia podejrzenia wystąpienia ogniska epidemicznego.

- ✓ 03.01.2022 r. przeprowadzono kontrolę w związku z wystąpieniem ogniska.
Nie stwierdzono nieprawidłowości.

W przypadku powzięcia podejrzenia wystąpienia ogniska epidemicznego bezzwłocznie podejmowane są działania mające na celu ograniczenie rozprzestrzeniania się ogniska. Działania te raportowane są we wstępnym raporcie o podejrzeniu lub wystąpieniu ogniska epidemicznego. Poza tym pracownicy PSSE pozostają w stałym kontakcie z przedstawicielami podmiotu, w którym wystąpiło zdarzenie.

W 2022 roku zanotowano znaczny spadek liczby ognisk epidemicznych. Ma to związek ze spadkiem liczby zachorowań na COVID-19 w Polsce. W 2021 roku odnotowano 13 ognisk wywołanych patogenem *SARS-CoV-2*, a w 2022 roku wystąpiły 3 ogniska epidemiczne. Zauważalny jest systematyczny wzrost zakażeń *Clostridium difficile*. od 1 ogniska epidemicznego w 2020 roku do 3 w 2022 roku.

Liczba pacjentów z zakażeniem w ognisku epidemicznym zależy m.in. od czynnika etiologicznego wywołującego zakażenie, przestrzegania obowiązujących w szpitalu procedur w szczególności dotyczących higieny rąk oraz zapewnienia możliwości izolacji pacjentów.

8. Realizacja zadań związanych z kontrolą wewnętrzną w podmiotach wykonujących działalność leczniczą

Podmioty udzielające świadczeń zdrowotnych na terenie PSSE w Sokołowie Podlaskim posiadają opracowane i wdrożone procedury kontroli wewnętrznej. W 2022 r. postępowanie przedsiębiorców było zgodne z wymogami zawartymi w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dn. 27.05.2010 r. w sprawie zakresu, sposobu i częstotliwości prowadzenia kontroli wewnętrznej w obszarze realizacji działań zapobiegawczych szerzenia się zakażeń (Dz. U. z 2010 r Nr 100 poz. 646). Przedsiębiorcy prowadzący praktyki lekarskie przeprowadzali kontrole wewnętrzną w zakresie aktualizacji procedur higienicznych, oceny zgodności postępowania z obowiązującymi procedurami. Kontrole wewnętrzną przeprowadzają lekarze prowadzący praktyki. W przychodniach wyznaczana jest osoba lub zespół odpowiedzialny za przeprowadzanie kontroli i prowadzenie dokumentacji. Zakres kontroli zgodny jest z wymogami wynikającymi z rozporządzenia. Podczas każdej kontroli oceniana jest sporządzana dokumentacja dot. kontroli wewnętrznej.

9. Wdrożono procedury poekspozycyjne w podmiotach leczniczych, prowadzone są rejestry zranień, w przypadku wystąpienia zdarzeń sporządzane są półroczne sprawozdania.

VI. SZCZEPIENIA OCHRONNE

W 2022 roku szczepienia prowadzone były w 22 punktach szczepień znajdujących się w 1 publicznym (SPZOZ Sokołów Podlaski -10 punktów szczepień) i 12 niepublicznych podmiotach wykonujących działalność leczniczą. Wykonano 34 kontrole w podmiotach wykonujących szczepienia ochronne, w tym 3 rekontrole w związku z wydanymi zaleceniami. Podczas przeprowadzonych kontroli w zakresie oceny wykonawstwa szczepień ochronnych nie stwierdzono nieprawidłowości skutkujących wydaniem decyzji administracyjnej bądź nałożeniem mandatu karnego. Kartoteki szczepienne znajdują się u lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej, odpowiedzialnych za realizację programu szczepień ochronnych. W ramach obowiązkowego Programu Szczepień Ochronnych prowadzone jest uodpornianie przeciwko: gruźlicy, wirusowemu zapaleniu wątroby typu B, błonicy, tężcowi, krztuścowi, inwazyjnym zakażeniom *Haemophilus Influenzae* typu b, poliomyelitis, odrze, śwince i różyczce, pneumokokom oraz rotawirusom. W ramach obowiązkowego kalendarza szczepień dzieci z grup ryzyka szczepione są przeciwko ospie wietrznej.

Wykonawstwo szczepień w poszczególnych rocznikach jest zgodne z obowiązującymi przepisami prawa. Obserwuje się wzrost zainteresowania szczepionkami skojarzonymi, finansowanymi przez rodziców.

Zgodnie z wytycznymi przygotowano zapotrzebowanie na preparaty szczepionkowe na rok 2023. Podczas kontroli zwracano uwagę na przechowywanie i dystrybucję szczepionek oraz wyszczepialność osób podlegających szczepieniom. Informowano pisemnie i ustnie osoby zajmujące się wykonawstwem szczepień o obowiązującym w roku 2022 Programie Szczepień Ochronnych, który uwzględnia szczepienia obowiązkowe i zalecane. Zwrócono uwagę na możliwość wykorzystania do jego realizacji preparatów o wysokim stopniu skojarzenia. W celu wytworzenia i utrzymania odporności u osób poddawanych szczepieniom należy wziąć pod uwagę tzw. cykle szczepień, dawki pierwotne podstawowe i przypominające. Zwracano uwagę na wiek dzieci i młodzieży, którym podawane były poszczególne dawki szczepionek.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna oraz podmioty realizujące świadczenia w zakresie szczepień prowadzą rejestr odczynów poszczepiennych. W 2022 roku na terenie powiatu sokołowskiego zarejestrowano 3 niepożądane odczyny poszczepienne. Wystąpiły one

po podaniu szczepionek Comirnaty Pfizer, BCG 10, Pentaxim, Euvax B, Prevenar 13, Rotateq. Wszystkie odczyny zakwalifikowano jako poważne.

W celu poprawy zabezpieczenia szczepionek zgromadzonych w PSSE przed zmianą warunków ich przechowywania, urządzenia chłodnicze magazynu szczepionek PSSE są wyposażone w dodatkowe, 2 zewnętrzne urządzenia zasilające – UPS, które zapewniają stały i ciągły dopływ energii elektrycznej na wypadek wystąpienia awarii i przerwy w dostawie prądu. Dodatkowo w magazynie szczepionek została zainstalowana klimatyzacja.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna sprawuje bieżący nadzór nad sposobem przekazywania i przechowywania szczepionek służących do przeprowadzania obowiązkowych szczepień ochronnych z wykorzystaniem Elektronicznego Systemu Nadzoru nad Dystrybucją Szczepionek (ESNDS). Przechowywanie i dystrybucja szczepionek odbywa się z zachowaniem zasad łańcucha chłodniczego.

Zapoznano podmioty realizujące szczepienia ochronne z aktualnymi rekomendacjami dotyczącymi wykonywania szczepień ochronnych w czasie pandemii COVID-19.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w 2022 r. akcję szczepień, zwolnionym z Centralnej Bazy Rezerw preparatem przeciwko meningokokom z grupy B podczas, której zaszczepiono dzieci i młodzież, należącą do przychodni Podstawowej Opieki Zdrowotnej znajdujących się na terenie powiatu sokołowskiego.

Skontaktowano się ze świadczeniodawcami realizującymi szczepienia w ramach Programu Szczepień Ochronnych na terenie powiatu o konieczności podjęcia działań w celu uzupełnienia i bieżącej realizacji szczepień dzieci i młodzieży mających status uchodźcy wojennego w związku z zaistniałym konfliktem zbrojnym na Ukrainie. Osobom pochodzenia ukraińskiego przebywającym na terenie powiatu sokołowskiego przekazano ulotki oraz materiały edukacyjne dotyczące szczepień ochronnych w języku ukraińskim.

W marcu 2022r. prowadzono działania w związku z przerwaniem łańcucha chłodniczego w punkcie szczepień w Centrum Medycznym Starówka Filia nr 2 w Sokołowie Podlaskim. W związku z przerwaniem łańcucha przeprowadzono kontrolę punktu szczepień podczas,

której sprawdzono sposób przechowywania preparatów szczepionkowych oraz warunki ich transportu.

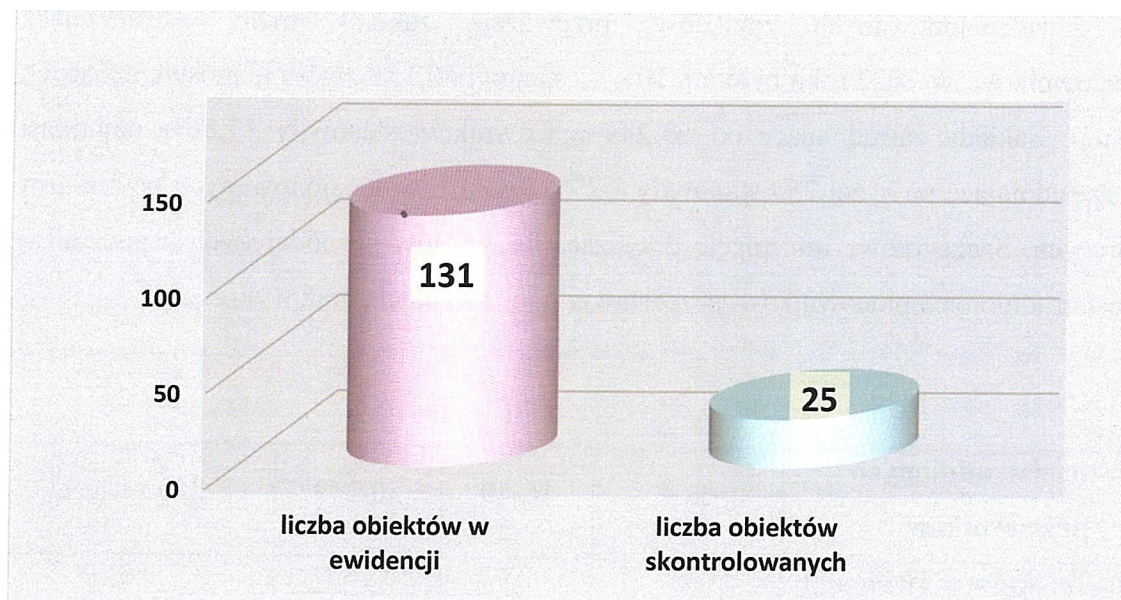
W kwietniu 2022r. włączono się do kampanii Inspekcji Sanitarnej zorganizowanej w związku z Europejskim Tygodniem Szczepień poprzez propagowanie informacji dotyczących szczepień ochronnych w social mediach PSSE w Sokołowie Podlaskim oraz lokalnej gazecie.

VII. HIGIENA PRACY

Nadzór bieżący

Oddział Higieny Pracy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej wykonuje nałożone zadania przede wszystkim poprzez nadzór nad warunkami zdrowotnymi środowiska pracy, prowadzenie postępowań w sprawach chorób zawodowych oraz kontrole nad chemikaliami, produktami biobójczymi i prekursorami narkotyków kat. 2 i 3.

Realizując powyższe zadania w 2022 r. zewidencjonowano 131 zakłady pracy, zatrudniających 5756 pracowników (w roku 2021 zewidencjonowano 134 zakłady, zatrudniające 5717 pracowników). Przeprowadzono 25 kontroli. Nadzorem objęto 19,08% zewidencjonowanych zakładów pracy, zatrudniających 22,65% pracowników.

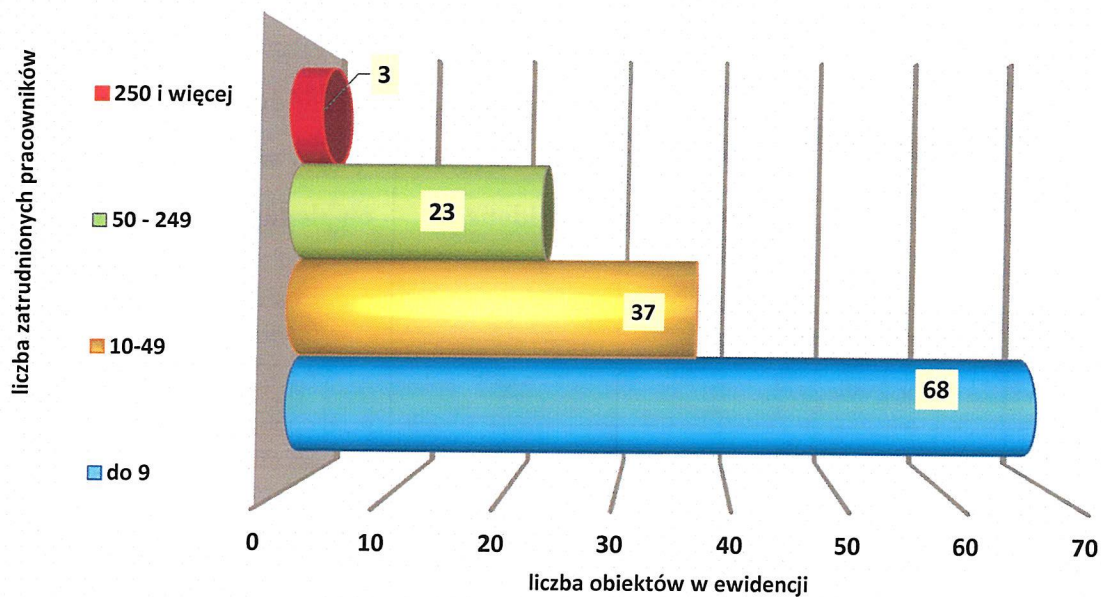

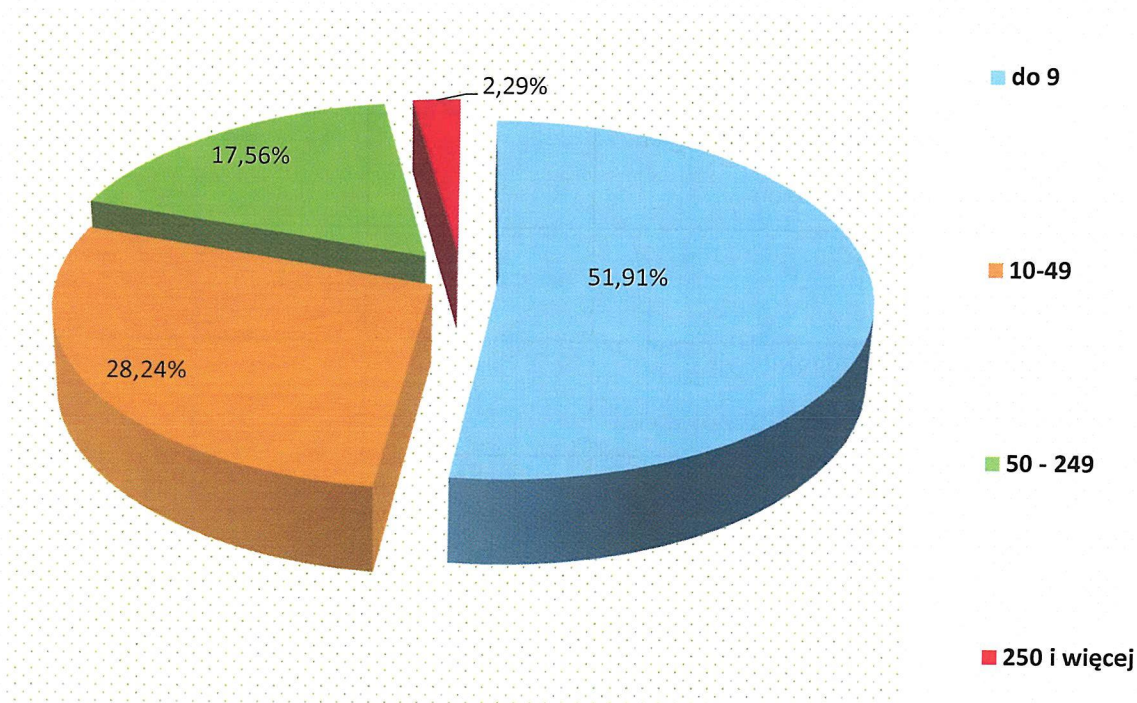
Spośród zewidencjonowanych zakładów, przeważają zakłady małe, zatrudniające do 49 pracowników. W 2022 roku było ich 105, co stanowi 80,15% ogółu jednostek będących w ewidencji. Zakłady zatrudniające od 50-249 pracowników stanowiły 17,56% natomiast zakłady zatrudniające powyżej 250 stanowiły 2,29% ogółu zewidencjonowanych podmiotów gospodarczych. Szczegółowe informacje dotyczące podmiotów gospodarczych z podziałem na liczbę zatrudnionych pracowników, przedstawia poniższa tabela oraz wykresy.

Liczba zatrudnionych pracowników	do 9	10-49	50-249	250 i więcej
Liczba obiektów w ewidencji	68	37	23	3
Udział %	51,91%	28,24%	17,56%	2,29%

Wielkość zakładu pracy uwzględniająca liczbę zatrudnionych pracowników

Struktura zewidencjonowanych obiektów

Liczba zakładów pracy będących pod nadzorem Higieny Pracy PSSE w Sokołowie
Podlaskim (działy wg PKD - stan na 31.12.2022 r.)

PKD	Rodzaj działalności	Liczba zatrudnionych objętych ewidencją	Liczba zakładów pracy w ewidencji	Liczba zatrudnionych w skontrolowanych obiektach	Liczba zakładów pracy skontrolowanych
2	Leśnictwo i pozyskiwanie drewna	38	1	-	-
10	Produkcja artykułów spożywczych	2551	19	26	3
15	Produkcja skór i wyrobów ze skór wyprawionych	9	1	-	-
16	Produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli: produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania	81	5	47	2
17	Produkcja opakowań z papieru i tektury	60	1	-	-
23	Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	6	1	-	-
25	Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń	188	3	-	-
28	Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowanych	67	1	-	-
29	Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli	7	1	-	-
31	Produkcja mebli	185	4	2	1
33	Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	98	2	-	-
37	Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków	150	1	-	-
38	Działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów, odzysk surowców	125	4	-	-

39	Działalność usługowa związana z gospodarką odpadami	3	1	-	-
41	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków.	14	1	-	-
42	Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej	13	1	-	-
43	Roboty budowlane wykończeniowe	8	1	-	-
45	Handel hurtowy i detaliczny pojazdami samochodowymi; naprawa pojazdów samochodowych	149	8	114	1
46	Handel hurtowy, z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi	17	3	-	-
47	Handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi	204	28	65	6
49	Transport lądowy oraz transport rurociągowy	261	3	-	-
70	Doradztwo w zakresie prowadzenia działalności rolniczej	7	1	-	-
71	Działalność w zakresie architektury i inżynierii; badania i analizy techniczne	40	5	-	-
73	Działalność związana z reprezentowaniem mediów	1	1	-	-
81	Działalność pomocnicza związana z utrzymaniem porządku w budynkach	53	1	53	1
84	Porządek i bezpieczeństwo publiczne, ochrona przeciwpożarowa	184	2	-	-
85	Edukacja	5	1	-	-
86	Opieka zdrowotna	1063	18	904	7
87	Pomoc społeczna z zakwaterowaniem	120	2	70	1
93	Działalność sportowa, rozrywkowa i rekreacyjna	19	1	19	1

96	Pranie i czyszczenie wyrobów włókienniczych i futrzarskich. Pogrzeby, prosektorium	30	9	4	2
Razem		5756	131	1304	25

Z analizy narażenia zawodowego pracowników zatrudnionych w zewidencjonowanych w 2022 roku obiektach wynika, że najwięcej pracowników narażonych jest na hałas – jest ich 2155, następnie na czynniki biologiczne – 1479, mikroklimat – 1396, czynniki chemiczne – 800, czynniki rakotwórcze lub chemiczne mutagenne – 449, pyły – 201 oraz wibracje – 162. Niniejszy wykres odzwierciedla stosunek pracowników narażonych na działanie ww. czynników szkodliwych w środowisku pracy do wszystkich pracowników.

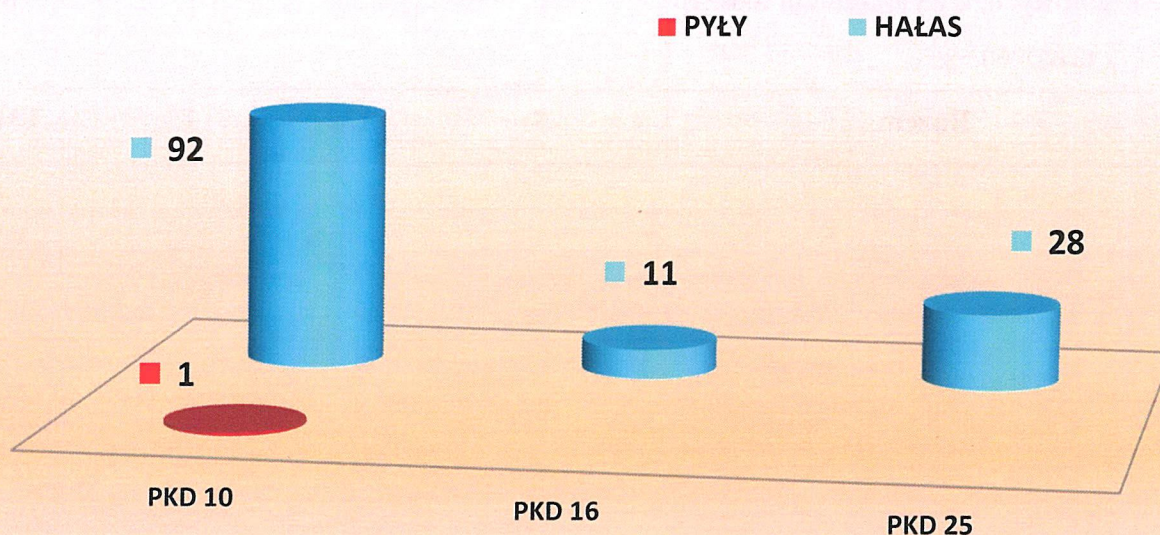
W 4 zakładach pracy stwierdzono przekroczenie najwyższego dopuszczalnego natężenia (NDN) hałasu, natomiast w 1 przekroczenie najwyższego dopuszczalnego stężenia (NDS) pyłu mąki.

Zestawienie zakładów pracy, w których stwierdzono przekroczenia czynników szkodliwych dla zdrowia w 2022r.

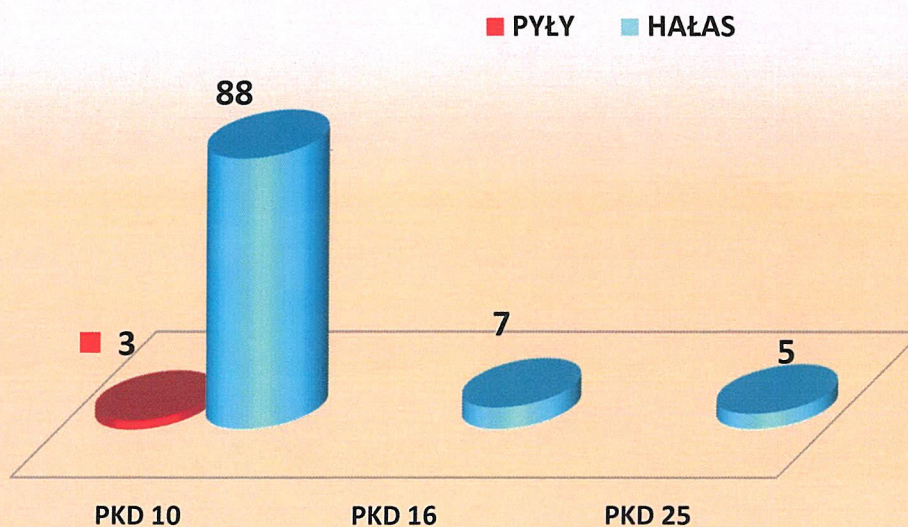
PK D	Rodzaj działalności	Liczba zakładów pracy, w których stwierdzono przekroczenia NDS/NDN	Liczba pracowników pracujących w przekroczeniach w 2022 r.		
			NDS/NDN (ogółem)	NDS pyłów	NDN hałasu
10	Produkcja artykułów spożywczych	3	93	1	92

16	Produkcja wyrobów z drewna	1	11	-	11
25	Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń	1	28	-	28
Razem		5	132	1	131

Liczba pracowników pracujących w przekroczeniach NDN/NDS zatrudnionych w obiektach będących w ewidencji w 2022 r.

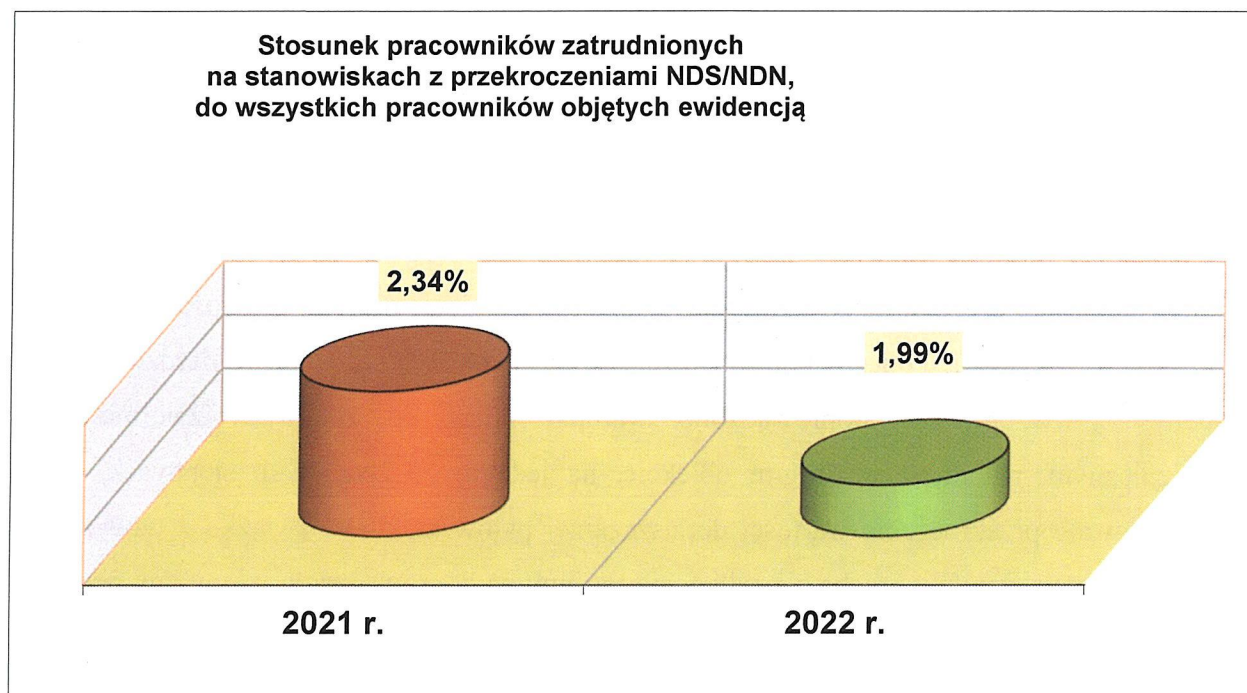
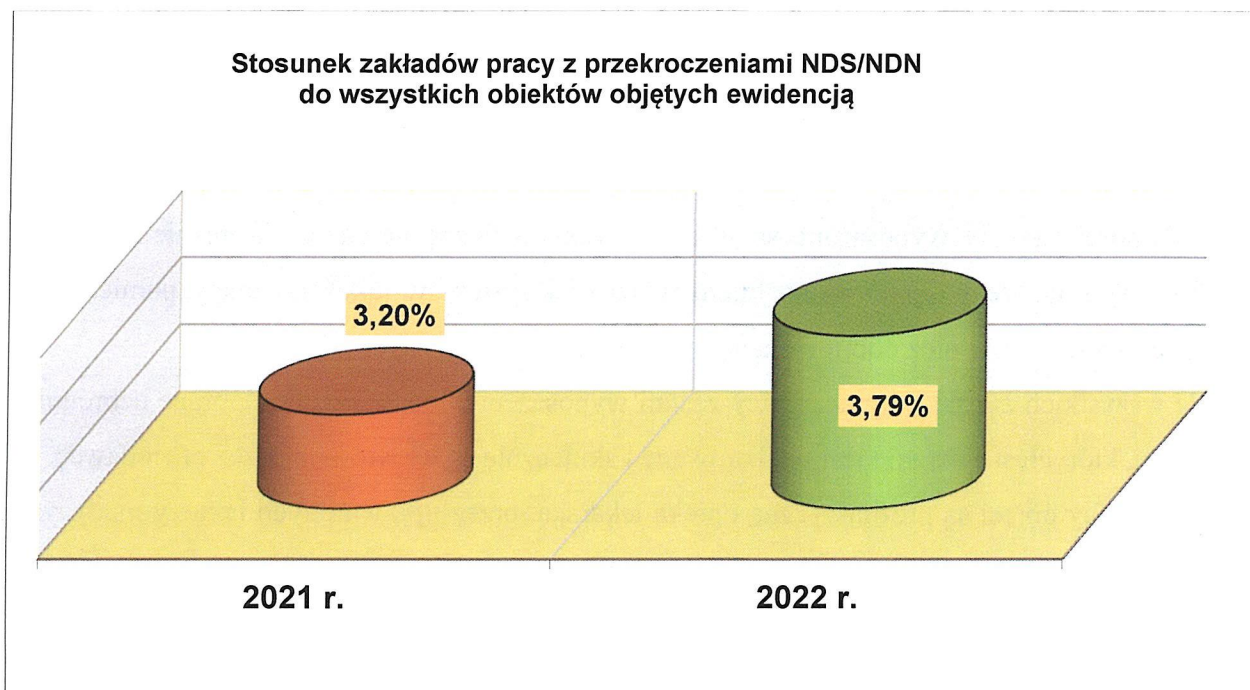

Liczba pracowników pracujących w przekroczeniach NDN/NDS zatrudnionych w obiektach będących w ewidencji w 2021 r.

W 2022 r. w narażeniu na ponadnormatywny hałas pracowało 131 pracowników, a w narażeniu na ponadnormatywne stężenie pyłów mąki – 1. W stosunku do 2021 r. wzrosła liczba osób pracujących w narażeniu na ponadnormatywny hałas (ze 100 do 131). Natomiast zmniejszyła się liczba osób pracujących w przekroczeniach pyłów mąki (z 3 do 1 osoby).

Poniższe wykresy przedstawiają stosunek pracowników zatrudnionych na stanowiskach z przekroczeniami NDS/NDN, do wszystkich pracowników objętych ewidencją oraz stosunek zakładów pracy z przekroczeniami NDS/NDN, do wszystkich zewidencjonowanych obiektów.

Zakłady pracy, w których podczas badań środowiska pracy, stwierdzono przekroczenie NDN dla hałasu, sporządzono i wdrożono w życie programy działań organizacyjno-technicznych zmierzających do ograniczenia niekorzystnych skutków hałasu na zdrowie człowieka. Najwięcej pracowników zatrudnionych na stanowiskach pracy, na których przekroczona jest dopuszczalna wartość hałasu znajduje się w branży spożywczej (92 pracowników). Spowodowane to jest faktem, że stanowiska pracy zlokalizowane są w pomieszczeniach, które muszą spełniać wymagania higieniczne i sanitarne, tzn. ściany i podłogi wykonane są z materiałów nienasiąkliwych, łatwo zmywalnych i nie ma możliwości zastosowania materiałów przystosowanych do tłumienia dźwięku. Ponadto, w celu zwiększenia wydajności zakłady wyposażane są w coraz większą liczbę urządzeń, które nie mogą być obudowywane, ze względu na spełnieniu wymogów systemów jakości. Ściany pomieszczeń muszą stanowić również dobrą izolację termiczną.

We wszystkich zakładach pracownicy zostali wyposażeni w odpowiednio dobrane ochronniki słuchu, których stosowanie jest nadzorowane i skutecznie egzekwowane przez pracodawcę.

Pracownicy objęci są profilaktyczną opieką lekarską, przez uprawnionych lekarzy medycyny pracy, na podstawie zawartych umów. Ponadto, tam gdzie to możliwe następuje rotacja pracowników na stanowiskach pracy oraz robione są przerwy w pracy.

Postępowanie administracyjno-egzekucyjne

Podczas kontroli przeprowadzonych w 2021 r. w 2 obiektach (piekarniach), stwierdzono przekroczenie najwyższego dopuszczalnego stężenia frakcji wdychalnej pyłów mąki, w wyniku czego wydano 2 decyzje nakazujące usunięcie nieprawidłowości, w terminie do dnia 31.10.2022 r. Podczas kontroli przeprowadzonych w 2022 roku, stwierdzono, że w jednym z ww. obiektów doprowadzono warunki pracy do zgodnych z normatywem higienicznym, natomiast w drugim obiekcie, na jednym ze zbadanych stanowisk, nadal występowało przekroczenie wartości dopuszczalnej pyłów mąki. W związku z powyższym piekarnia ta wystąpiła z prośbą o wydłużenie terminu na doprowadzenie warunków pracy do zgodnych z normatywem higienicznym. Biorąc pod uwagę, że w celu zapewnienia właściwych warunków pracy w zakresie stężenia zanieczyszczeń pyłowych, niezbędne są działania techniczne (m.in. modernizacja wentylacji) wyrażona została zgoda na wydłużenie terminu usunięcia nieprawidłowości i wydana została decyzja przedłużająca .

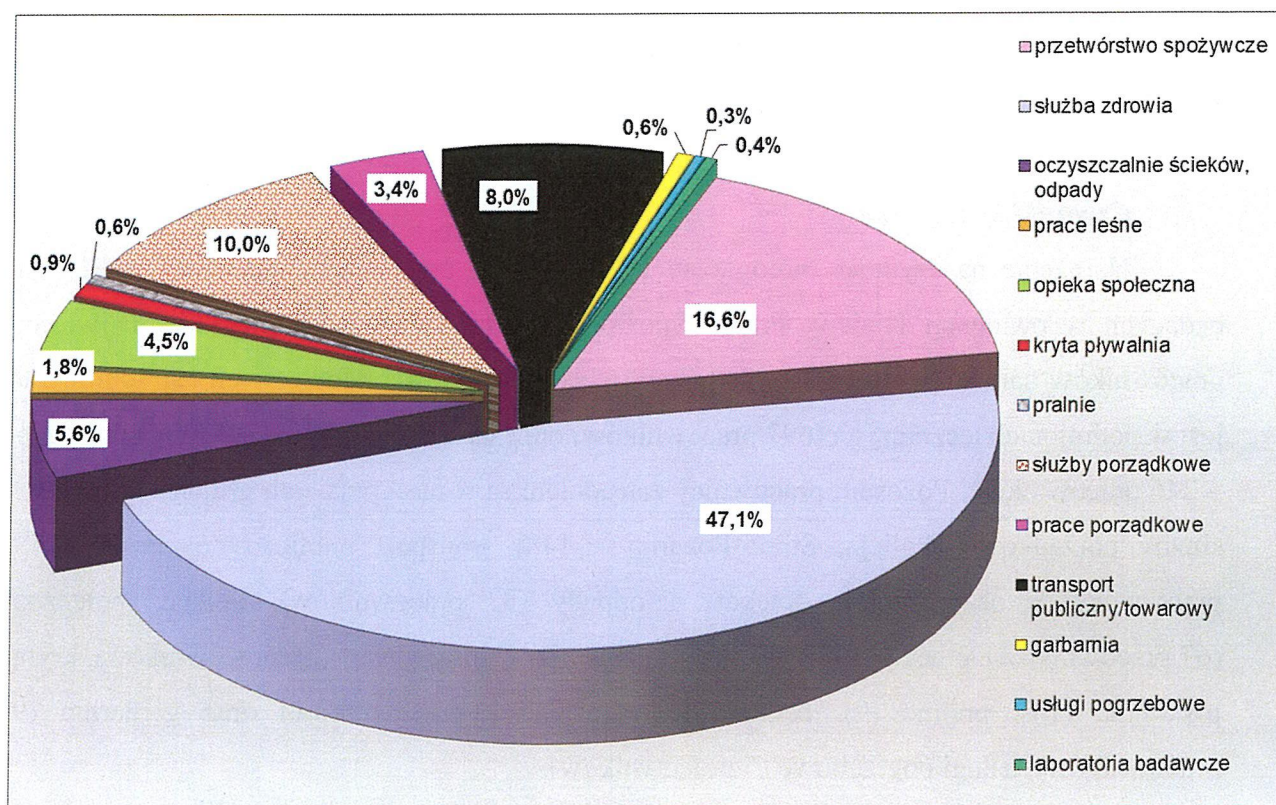
W 2022 roku nie wystawiono decyzji płatniczych, nie wydano decyzji unieruchamiających zakłady, oddziały lub stanowiska pracy, a także nie prowadzono postępowania egzekucyjnego.

Czynniki biologiczne

Narażenie na czynniki biologiczne w środowisku pracy występuje w 47 obiektach będących w ewidencji Higieny Pracy. Spośród zewidencjonowanych obiektów najwięcej pracowników narażonych na działanie szkodliwych czynników biologicznych zatrudnionych jest w podmiotach leczniczych (697 pracowników) oraz zakładach przetwórstwa spożywczego – 246 pracowników. Pozostali pracownicy zatrudnieni są w następujących grupach obiektów: służby porządkowe (Policja, Straż Pożarna – 148), transport publiczny/towarowy (118 pracowników), oczyszczalnie ścieków i odpady (83 pracowników), opieka społeczna (67 pracowników), prace porządkowe (51 pracowników), prace leśne (26 pracowników), kryta pływalnia (14), pralnie (9), badania laboratoryjne (6 pracowników) oraz garbarnia (9 pracowników), usługi pogrzebowe (5 pracowników).

W 2022 r. w niniejszym zakresie przeprowadzono 15 kontroli w 15 obiektach, w których na czynniki biologiczne narażonych było 806 pracowników. Podczas kontroli nie stwierdzono żadnych nieprawidłowości.

Poniższy wykres przedstawia stosunek pracowników narażonych na czynniki biologiczne w poszczególnych branżach do wszystkich pracowników narażonych na czynniki biologiczne będących w ewidencji Higieny Pracy w 2022 roku.

Substancje chemiczne i ich mieszaniny

W ramach nadzoru nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami, w roku 2022 skontrolowano 17 podmioty spośród 74 zewidencjonowanych, w których stosowane są niebezpieczne substancje chemiczne i ich mieszaniny oraz 7 obiekty (z 33 w ewidencji) zajmujące się wprowadzaniem do obrotu ww. produkty. Przeprowadzone kontrole nie wykazały nieprawidłowości.

Prekursory narkotyków

Pod nadzorem Higieny Pracy znajdują się jeden podmiot wprowadzający do obrotu aceton, będący prekursor narkotyków kategorii 3 oraz 7 obiektów, w których są stosowane prekursory narkotyków kategorii 2 i 3.

W 2022 r. przeprowadzono 2 kontrole w obiektach stosujących prekursory w działalności zawodowej. Podczas kontroli nie stwierdzono żadnych nieprawidłowości.

Produkty biobójcze

W ewidencji obiektów prowadzonych przez Higienę Pracy znajduje się 14 dystrybutorów wprowadzających do obrotu produkty biobójcze oraz 74 podmiotów stosujących produkty biobójcze, głównie do dezynfekcji powierzchni, rąk lub różnego rodzaju sprzętu.

W 2022 roku przeprowadzono łącznie 23 kontroli zarówno u stosujących jak i wprowadzających do obrotu produkty biobójcze. Podczas kontroli nie stwierdzono żadnych nieprawidłowości

Na terenie powiatu sokołowskiego nie występują podmioty zobowiązane do uzyskania pozwolenia na obrót produktem biobójczymi.

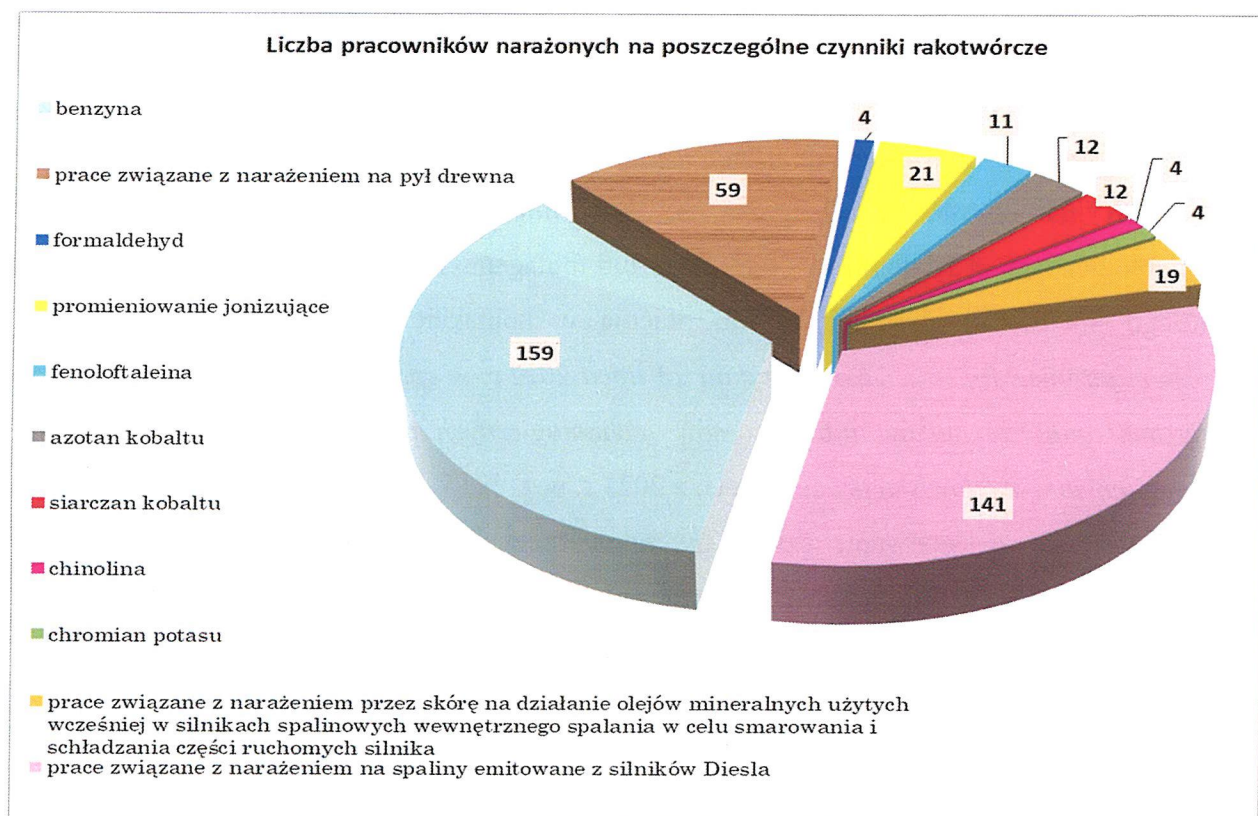
Czynniki rakotwórcze lub mutagenne

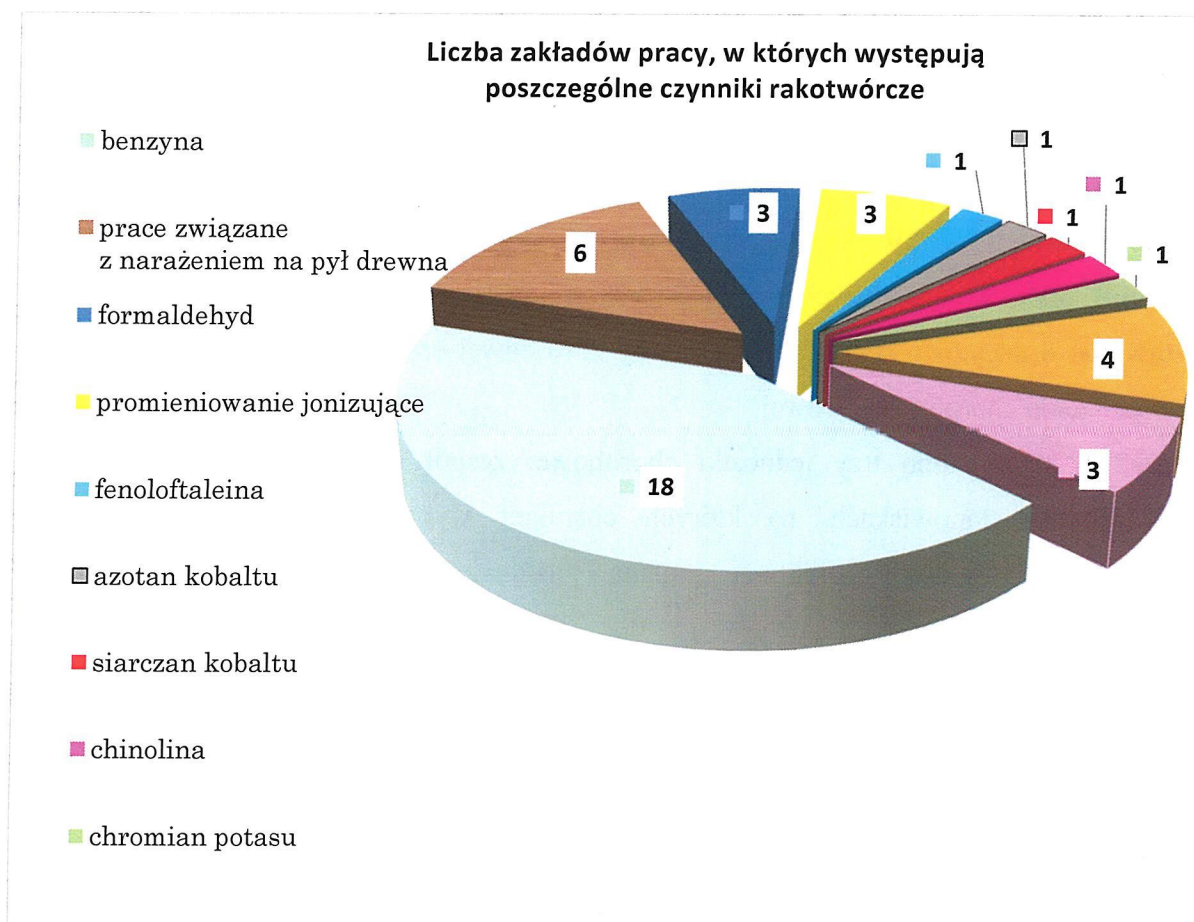
Wykaz substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym oraz obowiązki pracodawców, którego pracownicy narażeni są lub pracują w kontakcie z ww. czynnikami określa *rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 24 lipca 2012 r. w sprawie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy* (Dz. U. z 2021 r. poz. 2235, z późn. zm.). Na terenie powiatu sokołowskiego występowanie czynników rakotwórczych lub mutagennych na stanowisku pracy stwierdzono w 34 obiektach (w ośmiu z nich pracownicy narażeni są na więcej niż jeden czynnik). W 2022 r. narażonych na działanie czynników rakotwórczych/mutagennych na stanowiskach pracy było 449 pracowników (pracownik liczony jeden raz niezależnie od liczby czynników, na które jest narażony). Mężczyźni stanowili zdecydowaną większość 85,7% (kobiety – 14,3%).

Biorąc pod uwagę zarówno liczbę zakładów pracy, jak i liczbę narażonych osób, spośród 11 występujących na stanowiskach pracy czynników rakotwórczych (7 substancji chemicznych i 4 procesy technologiczne) najbardziej rozpowszechnione są prace w kontakcie z benzyną. Kolejna liczna grupa, to osoby pracujące w narażeniu na spaliny emitowane z silników Diesla. Następnie to pracownicy wykonujące prace związane z narażeniem przez skórę na działanie olejów mineralnych użytych wcześniej w silnikach spalinowych, pracownicy narażeni na pył drewna, na promieniowanie X oraz czynniki chemiczne: formaldehyd (przy wędzeniu dymem wędlin) fenoloftaleina, chromian potasu i chinolina (wykorzystywane do analiz laboratoryjnych), a także azotan kobaltu, siarczan kobaltu (wykorzystywane w procesie galwanizacji).

W 2022 r. skontrolowano 7 zakładów, zatrudniający 106 pracowników pracujących w kontakcie z czynnikami rakotwórczymi lub mutagennymi. Podczas kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości niniejszym zakresie.

Poniższe wykresy przedstawiają liczbę pracowników narażonych działanie poszczególny czynników rakotwórczych oraz liczbę zakładów pracy, w których czynniki te występują.

Stacje Paliw

W ewidencji podmiotów gospodarczych objętych nadzorem w 2022 r. znajdowało się 18 stacji paliw, zatrudniających 147 pracowników. Podczas przeprowadzanych kontroli, oprócz nadzoru nad warunkami pracy, oceniano także spełnianie przez stacje paliw obowiązku posiadania koncesji w zakresie dotyczącym paliw ciekłych, wpisu do rejestru oraz zgłoszenia do Prezesa URE infrastruktury paliw ciekłych. Łącznie skontrolowano 3 obiekty. Kontrole nie wykazały nieprawidłowości.

Podmioty lecznicze

Higieny Pracy, w 2022 r. zewidencjonowała 18 podmiotów wykonujących działalność leczniczą, w których zatrudnionych jest 1063 pracowników oraz 2 domy pomocy społecznej, zatrudniające 120 pracowników.

W 2022 r. skontrolowano 7 podmioty lecznicze, zatrudniający 904 pracowników oraz 1 dom pomocy społecznej zatrudniający 70 pracowników.

Na terenie powiatu sokołowskiego nie występują obiekty, w których stosowane są cytostatyki. Podczas kontroli nie stwierdzono żadnych nieprawidłowości.

Choroby zawodowe

W 2022 r. do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sokołowie Podlaskim wpłynęło 8 podejrzeń chorób zawodowych (o 8 mniej niż w 2021 r.).

Łącznie sporządzono 9 karty ocen narażenia zawodowego, przeprowadzając 14 wizytacji/spotkań wyjaśniających w ramach zbierania materiału dowodowego.

Wystawiono 8 decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej oraz 1 decyzję o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej.

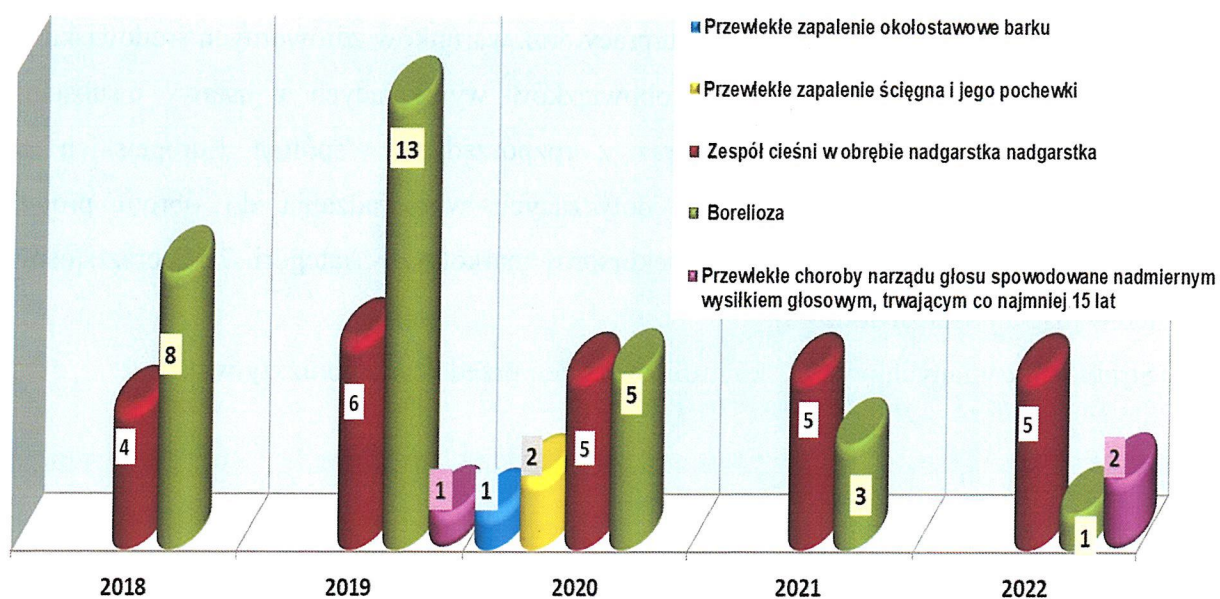
W 2022 r. stwierdzono trzy jednostki chorobowe: zespół cieśni w obrębie nadgarstka, występujący na stanowiskach, na których charakter wykonywanych prac wiązał się z monotypią ruchów ręki o charakterze zginania i prostowania nadgarstka i palców, obciążone dużą ilością powtarzalnych ruchów (5 decyzji), przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat (u nauczycieli – 2 decyzje) oraz choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa - borelioza (1 decyzja). Decyzja o braku podstaw do rozpoznania choroby zawodowej dotyczyła boreliozy (choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa) u rolnika.

Od żadnej z wydanych w 2022 r. decyzji nie było odwołań.

Zgłoszeń i rozpoznań chorób zawodowych w 100% dokonały jednostki orzeczniczodiagnosticskie uprawnione do rozpoznawania chorób zawodowych.

Ilość stwierdzonych chorób zawodowych w latach 2018–2022 przedstawia poniższa tabela i wykres:

Stwierdzona jednostka chorobowa (pozycja w wykazie chorób zawodowych)	2018	2019	2020	2021	2022
Choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa Borelioza (poz. 26)	8	13	5	3	1
Przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy: Zespół cieśni w obrębie nadgarstka (poz. 20. 1)	4	6	5	5	5
Przewlekłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy: przewlekłe zapalenie ścięgna i jego pochewki (poz. 19.1)	-	-	2	-	-
Przewlekłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy: przewlekłe zapalenie okołostawowe barku (poz. 19. 4)	-	-	1	-	-
Przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat (poz.15)	-	1	-	-	2
Razem:	12	20	13	8	8

Środki Zastępcze

W 2022 r. do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej nie wpłynęły żadne informacje dotyczące podejrzenia wytwarzania lub/i wprowadzania do obrotu środków zastępczych lub/i nowych substancji psychoaktywnych.

Detergenty, Kosmetyki

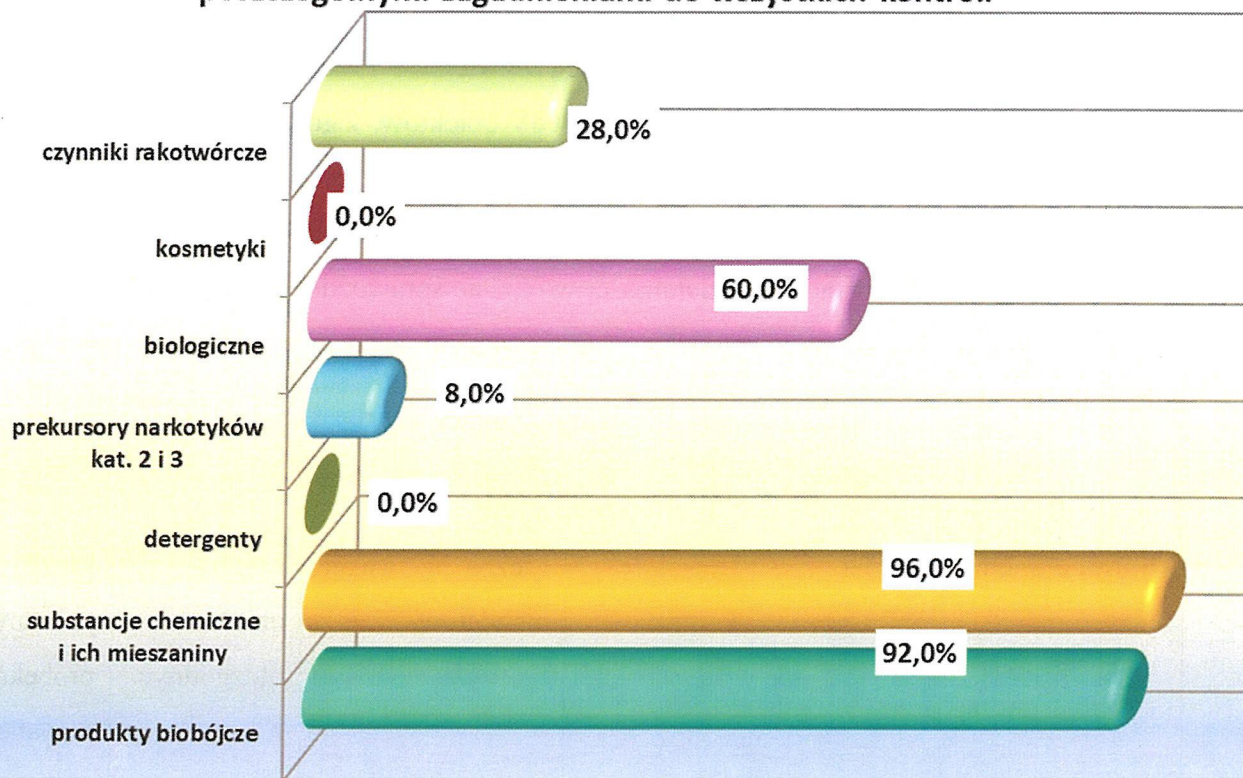
Na terenie powiatu sokołowskiego nie występują producenci kosmetyków oraz producenci detergentu bądź środka powierzchniowo czynnego do detergentów, a także podmioty zmieniające właściwości detergentu bądź środka powierzchniowo czynnego do detergentu, lub tworzące bądź zmieniające jego oznakowanie. Występują wyłącznie dystrybutorzy oraz stosujący w działalności zawodowej ww. produkty. W 2022 r. nie przeprowadzono żadnej kontroli w niniejszym zakresie.

Podsumowanie

- W ewidencji obiektów będących pod nadzorem higieny pracy w 2022 r. znajdowały się 131 obiekty, zatrudniające 5.756 pracowników. Przeprowadzono 25 kontroli w 25 obiektach. Nadzorem objęto 1304 pracowników.
- Podczas kontroli, oprócz przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne, dotyczących utrzymania należytego stanu pomieszczeń pracy, pomieszczeń higienicznosanitarnych, terenu zakładu pracy oraz warunków zdrowotnych środowiska pracy, kontrolowano także przestrzeganie obowiązków wynikających z ustawy o substancjach chemicznych i ich mieszaninach oraz z rozporządzeń Wspólnot Europejskich w niej wymienionych, a także przepisów dotyczących wprowadzania do obrotu produktów biobójczych i substancji czynnych, prekursorów narkotyków kategorii 2 i 3 oraz stosowanie ich w działalności zawodowej.

Strukturę ocenianych podczas kontroli zagadnień przedstawia poniższy wykres.

Stosunek kontroli przeprowadzonych w ramach nadzoru nad poszczególnymi zagadnieniami do wszystkich kontroli

VIII. SEKCJA HIGIENY ŻYWNOŚCI, ŻYWIENIA I PRZEDMIOTÓW UŻYTKU

Pod nadzorem Sekcji Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku, według stanu na dzień 31.12.2022 r. znajdowało się 1088 obiektów. Zgodnie z Harmonogramem nadzoru nad obiektami PSSE w Sokołowie Podlaskim na 2022 rok zaplanowano 128 kontroli w nadzorowanych obiektach. Nie skontrolowano 23 obiektów. Z tego 10 obiektów ze względu na zakończenie bądź zawieszenie działalności w okresie sprawozdawczym oraz 13 obiektów zaplanowanych na I kwartał w związku z zawieszeniem bieżącego nadzoru i pracę przy epidemii COVID-19.

Obiekty skontrolowane należą do 5 grup rodzajowych:

Rodzaj obiektu	Liczba obiektów		Liczba kontroli		Liczba i kwota mandatów		Liczba obiektów niezgodnych z wymaganiami wg arkusza		Liczba pobranych próbek/kwestionowane	
rok	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021
produkcji żywności	507	429	24	16	-	1/100	-	-	52/0	56/0
obrotu żywnością	454	447	91	116	5/550	8/1150	-	-	180/1	174/0
żywienia zbiorowego otwartego, w tym: mała gastronomia i gospodarstwa agroturystyczne	46	43	38	26	6/1000	4/500	-	-	-	-
	26	24	14	10	1/200	-	-	-	-	-

żywienia zbiorowego zamkniętego	69	68	37	29	-	-	-	-	-	-
miejsca obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością	12	5	-	-	-	-	-	-	-	-
razem	1088	992	190	187	11/175 0	13/175 0	-	-	232/1	230/0

Zakłady produkcji żywności- są przedmiotem wnikliwych kontroli z powodu dużej zależności pomiędzy stanem sanitarno-technicznym obiektów a bezpieczeństwem zdrowotnym żywności w nich produkowanej. Do tej grupy należą: wytwórnie lodów tradycyjnych (4), automaty do lodów (5), wytwórnie tłuszczów roślinnych (2), piekarnie (6), ciastkarnie (10), zakłady przemysłu zbożowo-młynarskiego (3), przetwórnie owocowo-warzywne (2), wytwórnie wyrobów cukierniczych (1), wytwórnie koncentratów spożywczych (2), producenci pierwotni dostawcy bezpośredni i rolniczy handel detaliczny(459), producenci żywności w warunkach domowych (4), inne wytwórnie żywności (9).

Do grupy inne wytwórnie żywności należą: 1 wytwórnia wafli, 2 zakłady konfekcjonowania przypraw, 1 linia plasterkowania wyrobów VEGE w Sokołowskich Zakładach Mięsnych oraz 5 pieczarkarni.

Według arkusza oceny zgodności wszystkie nadzorowane zakłady produkcyjne zostały ocenione jako zgodne z wymaganiami.

W 2022 roku nie prowadzono postępowania administracyjno-nakazowego i mandatowego w żadnym obiekcie.

Do badań laboratoryjnych pobrano w tej grupie obiektów łącznie 52 próbki żywności, w tym:

- 15 próbek ciast z kremami w ciastkarniach do oceny poziomu zanieczyszczeń mikrobiologicznych,

- 10 próbek lodów w wytwórniach lodów tradycyjnych do oceny poziomu zanieczyszczeń mikrobiologicznych,

-10 próbek mrożonych owoców w przetwórnii owocowo-warzywnej do oceny poziomu zanieczyszczeń mikrobiologicznych,

-5 próbek świeżych warzyw krojonych w przetwórnii owocowo-warzywnej do oceny poziomu zanieczyszczeń mikrobiologicznych,

-2 próbki ziemniaków od producentów pierwotnych do badań na zawartość metali szkodliwych dla zdrowia,

- 2 próbki pieczarek z pieczarkarni do oceny poziomu pozostałości pestycydów,

- 3 próbki nasion zbóż do badań na zawartość metali szkodliwych dla zdrowia oraz 2 próbki nasion zbóż i 1 próbkę mąki do badań na zawartość mykotoksyn w młynie,

- 1 próbkę mąki na zawartość mykotoksyn w piekarni,

-1 próbkę nasion rzepaku do badania obecności GMO w wytwórni tłuszczów roślinnych.

Żadnej próbki nie kwestionowano.

Obiekty obrotu żywnością - w ewidencji znajduje się: 141 sklepów spożywczych, w tym 15 supermarketów, 2 kioski spożywcze, 16 aptek, 11 magazynów hurtowych, 69 obiektów ruchomych i tymczasowych (handel obwoźny), 143 środki transportu, 72 inne obiekty obrotu żywnością (punkty sprzedaży na stacjach paliw, saloniki prasowe, kluby fitness, punkty skupu świeżych owoców i warzyw, urządzenia dystrybucyjne).

Według arkusza oceny stanu sanitarnego zakładów obrotu żywnością wszystkie oceniono jako zgodne z wymaganiami.

Postępowanie administracyjno-nakazowe prowadzono w 2 sklepach spożywczych odnośnie poprawy stanu techniczno-sanitarnego powierzchni oraz sprzętu. W jednym przypadku zalecenia wykonano. W drugim przypadku termin wykonania wyznaczony na 2023 rok.

Postępowanie mandatowe prowadzono w 4 sklepach spożywczych oraz w 1 ruchomym punkcie sprzedaży (handel obwoźny). Mandaty nałożono w 3 przypadkach za sprzedaż środków spożywczych przeterminowanych oraz w 2 przypadkach za brak higieny (m.in. brak możliwości higienicznego mycia rąk, brak zabezpieczenia żywności przed wtórnym zanieczyszczeniem).

W ramach planowanej urzędowej kontroli żywności i monitoringu krajowego celem sprawdzenia jakości zdrowotnej żywności oferowanej klientowi w 2022 roku pobrano 26

próbek w sklepach spożywczych, 3 w innych obiektach obrotu żywnością, 24 w magazynach hurtowych oraz 127 próbek w supermarketach. Próbkę pobierano do badań w kierunkach:

- zawartość metali szkodliwych dla zdrowia,
- zawartość substancji dodatkowych,
- zawartość azotanów,
- zawartość składników odżywczych w suplementach diety,
- zawartość pestycydów,
- ocena parametrów mikrobiologicznych.

Zakwestionowano 1 próbkę miodu nektarowo-spadziowego pszczelego, pobranego w hurtowni ze względu na zawartość pestycydu glifosatu na poziomie $0,25 \pm 0,13$ mg/kg (najwyższy dopuszczalny poziom 0,05 mg/kg).

Obiekty żywienia zbiorowego otwartego – w ewidencji w 2022 roku było 46 obiektów, w tym: 23 zakłady żywienia zbiorowego otwartego oraz 24 zakłady małej gastronomii i 2 gospodarstwa agroturystyczne. Zakłady żywienia zbiorowego otwartego to restauracje o prowadzące produkcję dań od surowca do gotowej potrawy, podawanych w naczyniach wielokrotnego użytku. Prawie wszystkie oferują swoje wyroby „na wynos”, z własnym transportem do klienta. W grupie zakładów małej gastronomii przeważają obiekty o niewielkiej powierzchni produkcyjnej, gdzie działalność polega na sporządzaniu dań w oparciu o półprodukty (mrożonki) lub produkty gotowe, podawanych w naczyniach jednorazowego użytku. W tej grupie znajduje się 6 obiektów oferujących dania kuchni orientalnej (kebab – 4, sushi – 1, kuchnia chińska – 1).

Tylko dwa obiekty oceniono według arkusza oceny jako zakłady wysokiego ryzyka. Pozostałe oceniono jako zgodne z wymaganiami.

W 2022 roku w tej grupie obiektów nałożono 6 mandatów karnych. W 2 przypadkach za brak bieżącej czystości podczas sporządzania potraw, w 1 przypadku za używanie do produkcji potraw przeterminowanej żywności oraz w 1 przypadku za brak aktualnych orzeczeń lekarskich do celów sanitarno-epidemiologicznych.

Postępowanie administracyjno-nakazowe prowadzono w 3 obiektach odnośnie poprawy stanu techniczno-sanitarnego i wdrożenia systemu HACCP. W 2 przypadkach zalecenia wykonano. W 1 przypadku termin upływa w 2023 roku.

Wszystkie nadzorowane obiekty posiadają wdrożone zasady GHP/GMP oraz system HACCP.

Obiekty żywienia zbiorowego zamkniętego – 69 obiektów dostępnych dla określonych grup konsumentów, tj.:

- 1 blok żywienia w szpitalach w systemie cateringowym,
- 3 bloki żywienia w domach opieki społecznej,
- 7 stołówek w żłobkach, w tym 6 w systemie cateringowym,
- 24 stołówki szkolne, w tym: 6 stołówek z żywnością w systemie cateringowym,
- 1 stołówka w internacie,
- 16 stołówek przedszkolnych, w tym: 6 stołówek z żywnością w systemie cateringowym,
- 13 innych zakładów żywienia, w tym: 9 sal bankietowych, 1 punkt sporządzania śniadań w obiekcie hotelarskim, 1 obiekt hotelarsko-gastronomiczny zajmujący się organizacją zamkniętych imprez okolicznościowych z wyżywieniem, 1 blok żywienia Caritas - prowadzący organizację wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci i młodzieży oraz żywienie uczestników terapii zajęciowych, 1 całodobowy zakład rehabilitacji,
- 2 zakłady usług cateringowych, jeden prowadzący produkcję wyrobów garmażeryjnych mącznych (pierogi, pyzy, kluski śląskie, itp.) na zamówienia indywidualnych odbiorców, sporadycznie dostarczane do sklepów, drugi to stołówka produkująca posiłki regeneracyjne dla innego zakładu produkcyjnego oraz dania i ciasta na indywidualne zamówienia.

W większości przypadków są to obiekty dobre pod względem techniczno-sanitarnym. Z roku na rok rośnie liczba stołówek w systemie cateringowym, serwujących dania wyprodukowane przez firmy zewnętrzne.

W stosunku do roku ubiegłego przybyły 2 stołówki w żłobkach w systemie cateringowym. Natomiast ubyły 3 stołówki szkolne.

Wszystkie obiekty według arkusza oceny stanu sanitarnego oceniono jako zgodne z wymaganiami i posiadają wdrożone zasady GHP/GMP oraz system HACCP.

W 2022 roku nie prowadzono postępowania administracyjno-nakazowego oraz mandatowego w żadnym obiekcie.

W przypadku placówek oświatowych jadłospisy oceniano pod kątem zgodności z wymaganiami rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 1 sierpnia 2016 r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach. W placówkach szkolnych i przedszkolnych dużo uwagi poświęcano realizacji wymagań rozporządzenia, szczególnie w

kwestii jakie środki spożywcze spełniają kryteria ww. przepisu. Ocenę przeprowadzono w 4 stołówkach szkolnych oraz w 8 stołówkach przedszkolnych.

Najczęściej powtarzające się nieprawidłowości to:

- w przedszkolach

1. brak porcji mleka w 5 przypadkach,
2. więcej niż 2 porcje potraw smażonych w analizowanym jadłospisie (5 dni) – 3 przypadki
3. brak co najmniej 1 porcji owoców – 2 przypadki,
4. brak potraw z nasion roślin strączkowych – 2 przypadki,

- w szkołach

1. brak porcji warzyw do obiadu- 3 przypadki,
2. brak porcji warzyw lub owoców – 1 przypadek,
3. brak co najmniej 1 porcji produktów zbożowych – 1 przypadek,
4. więcej niż 2 porcje potraw smażonych w analizowanym jadłospisie (5 dni) – 1 przypadek,
5. brak potraw z nasion roślin strączkowych – 1 przypadek.

Uwagi i zalecenia były przekazywane osobom odpowiedzialnym za układanie jadłospisów bezpośrednio podczas kontroli.

W roku 2022 w placówkach żywienia zbiorowego zarówno otwartego, jak i zamkniętego, podobnie jak w latach ubiegłych, podczas kontroli koncentrowano się również na zagadnieniach związanych z wymaganiami w zakresie przekazywania konsumentom informacji dotyczących sporządzanych potraw, ze szczególnym uwzględnieniem informacji o substancjach alergennych, zawartych w serwowanych posiłkach, zgodnie z zapisami art. 44 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1924/2006 i (WE) nr 1925/2006 oraz uchylenia dyrektywy Komisji 87/250/EWG, dyrektywy Rady 90/496/EWG, dyrektywy Komisji 1999/10/WE, dyrektywy 2000/13/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, dyrektyw Komisji 2002/67/WE i 2008/5/WE oraz rozporządzenia Komisji (WE) nr 608/2004 (Dz. Urz. UE L 304 z dn. 22.11.2011 r. ze zm.) oraz § 19 Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 grudnia 2014 r. w sprawie znakowania poszczególnych rodzajów środków spożywczych (Dz. U. z 2015 r., poz. 29, z późn.zm.). Uchybień nie stwierdzono.

Miejsca obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością - na nadzorowanym terenie nie ma wytwórni, importerów bądź hurtowników materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

W 2022 roku w ewidencji ujęto 12 sklepów ze sprzętem gospodarstwa domowego. Nie planowano żadnych kontroli. Nie pobierano również próbek do badań laboratoryjnych.

W ramach prowadzonej działalności kontrolnej w zakresie bezpieczeństwa zdrowotnego żywności:

Nie wstrzymano działalności w żadnym obiekcie.

Nie skierowano wniosków o ukaranie do Sądu Grodzkiego.

Nie zarejestrowano ognisk zbiorowych zatruc pokarmowych.

Nie skierowano wniosków o ukaranie do Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Warszawie.

Wydano 119 decyzji administracyjnych, w tym 5 nakazowych, 40 decyzji zmieniających, 2 decyzje wykreślające, 26 decyzji płatniczych oraz 46 decyzji zatwierdzających.

Łącznie przeprowadzono w 2022 roku 190 kontroli obiektów żywnościowo-żywieniowych, w tym:

- a. 60 kontroli kompleksowych,
- b. 7 kontroli sprawdzających,
- c. 23 kontrole interwencyjne, w tym:
 - 13 w ramach systemu RASFF,
 - 6 w związku ze skargami konsumentów,
 - 4 w związku z wycofywaniem z obrotu produktów nie objętych powiadomieniem w ramach RASFF,
- d. 60 kontroli tematycznych, w tym:
 - 46 w związku ze złożeniem wniosku o zatwierdzenie lub wpis do rejestru zakładów bądź w związku z rozszerzeniem działalności,
 - 5 w związku z wydaniem zaświadczeń dla środków transportu,
 - 6 w ramach akcji „Bezpieczne Lato 2022”,
 - 3 w ramach akcji „Bezpieczne Ferie 2022”.

W roku sprawozdawczym wpłynęły 4 interwencje od ludności w formie telefonicznej (2) i elektronicznej (2). Przedmiotem interwencji były: 2 sklepy spożywcze, 1 zakład małej gastronomii, 1 stołówka przedszkolna i 1 stołówka szkolna w systemie cateringowym. Zarzuty

dotyczyły głównie braku czystości i porządku w pomieszczeniach, gdzie sprzedaje się lub produkuje żywność oraz obecność w sprzedaży przeterminowanych środków spożywczych. Tylko 1 interwencję dotyczącą sklepu spożywczego uznano za zasadną. W pozostałych przypadkach zarzutów nie potwierdzono.

W ramach funkcjonowania systemu RASFF przeprowadzono postępowanie wyjaśniające dotyczące produktów objętych powiadomieniami alarmowymi i informacyjnymi:

- batony Vitanelle, wyprodukowane w Polsce, wycofywane z obrotu w związku z obecnością szkła, wycofano 657 sztuk,
- boczek duński wędzony, wyprodukowany w Polsce, kwestionowany ze względu na obecność *Listeria monocytogenes*, wycofano z obrotu 36,28 kg,
- ryż brązowy długoziarnisty, wyprodukowany w Polsce, kwestionowany za przekroczenie dopuszczalnego poziomu pozostałości pestycydu propiconazolu i imidaclopridu, wycofano z obrotu 12 sztuk,
- kasza gryczana prażona wyprodukowany w Polsce, kwestionowany za przekroczenie dopuszczalnego poziomu pozostałości pestycydu glifosatu, brak w obrocie,
- lody Häagen-Dazs z dodatkiem ekstraktu wanilinowego, pochodzącego z Madagaskaru, zanieczyszczonego tlenkiem etylenu, brak w obrocie,
- szczypce wielofunkcyjne, wyprodukowane w Niemczech, kwestionowane za przekroczenie dopuszczalnego poziomu migracji pierwszorzędowych amin aromatycznych, brak w obrocie,
- mięso indycze używane do produkcji wędlin, pochodzące z Polski, z przekroczeniem NDP substancji farmakologicznie czynnej – tyłmikozy, brak w obrocie.

Ze względu na sprawny przebieg procesu wycofywania przez przedsiębiorców kwestionowanych produktów nie było konieczności wszczynania postępowania administracyjnego.

W ramach realizacji zagadnień związanych z misjami urzędu ds. Żywności i Weterynarii KE objęto nadzorem 6 producentów pierwotnych. Przeprowadzono wspólnie z organami Inspekcji Ochrony Roślin i Inspekcji Ochrony Środowiska 1 kontrolę plantacji truskawek, 1 kontrolę plantacji czarnej porzeczki, 1 kontrolę plantacji malin oraz 1 kontrolę plantacji kapusty białej.

W ramach realizacji zaleceń związanych z wdrażaniem u producentów żywności wymagań rozporządzenia 2073/2005 pobrano do badań mikrobiologicznych w ramach urzędowej kontroli żywności do oceny partii wyrobów gotowych próbki w ciastkarniach (10), w wytwórniach lodów tradycyjnych (15), przetwórniach owocowo-warzywnych (15) łącznie 40 próbek do oceny ośmiu partii produktów gotowych – próbek nie kwestionowano.

W ramach granicznej kontroli sanitarnej żywności w 2022 roku oceniono 28 partii żywności wysyłanej na Ukrainę oraz wydano 23 świadectwa spełnienia wymagań zdrowotnych.

Ze względu na stan epidemii COVID-19 w I kwartale działalność bieżącego nadzoru sanitarnego została zawieszona. Skupiono się głównie na działaniach związanych z epidemią. Opracowano 2 727 zgłoszeń.

W związku z rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem epidemii, przeprowadzono ponadto łącznie 22 kontrole w obiektach handlowo-usługowych na terenie powiatu sokołowskiego wspólnie z przedstawicielami Komendy Powiatowej Policji w Sokołowie Podlaskim.

Sprawdzano przede wszystkim, czy są zapewnione środki do dezynfekcji rąk lub rękawiczki jednorazowe dla klientów i personelu, czy sprzedawcy realizują obowiązek zakrywania nosa i ust, czy stanowiska kasowe są dezynfekowane, czy podana jest informacja o ilości osób, które mogą jednocześnie przebywać w obiekcie, czy zapewniony jest odstęp między stanowiskami pracy. W przypadku drobnych uchybień udzielano upomnień.

Powiat sokołowski obejmuje terytorialnie tereny typowo rolnicze. Zatem nie ma tutaj dużych producentów żywności. Raczej są to drobni przedsiębiorcy z produkcją o zasięgu lokalnym i krajowym, w trzech przypadkach o zasięgu międzynarodowym. Z dużych sieci handlowych na terenie powiatu znajdują się markety sieci Biedronka (3 obiekty), Netto (1 obiekt), Żabka (3 obiekty), Delikatesy Centrum (3 obiekty), DINO (1 obiekt) oraz sieci lokalne GAMA i TOPAZ.

IX. OCENA STANU SANITARNO- HIGIENICZNEGO PLACÓWEK OSWIATOWO-WYCHOWAWCZYCH WRAZ Z OCENĄ ZAGROŻEŃ DLA ZDROWIA

Działalność Państwowej Inspekcji Sanitarnej na terenie powiatu sokołowskiego, w zakresie higieny dzieci i młodzieży ukierunkowana była na działania zmierzające do osiągnięcia pożądanych norm zdrowotnych, które umożliwiają zachowanie lub przywracanie optymalnych warunkach pobytu dzieci i młodzieży w placówkach oświatowo-wychowawczych.

W 2022 r. nadzorem Sekcji Higieny Dzieci i Młodzieży PSSE Sokołów Podlaski ogółem objętych było 76 zakładów nauczania i wychowania, funkcjonujących w 66 placówkach stałych oraz w 10 placówkach zimowego i letniego wypoczynku dzieci i młodzieży.

Analiza warunków sanitarno – higienicznych

1. Warunki techniczne i porządkowe:

- na terenie powiatu sokołowskiego nie ma placówek nauczania i wychowania funkcjonujących o złym stanie technicznym i sanitarno-higienicznym;

2. Warunki do utrzymania higieny

- wszystkie placówki podłączone są do wodociągów publicznych;
- w 35 placówkach nieczystości płynne odprowadzane są do kanalizacji centralnej (miejskie/ wiejskie) i 18 spośród placówek skontrolowanych nie ma podłączenia do sieci kanalizacyjnej – placówki te posiadają ekologiczne oczyszczalnie ścieków lub własne zbiorniki bezodpływowe na nieczystości płynne, systematycznie opróżniane; w żadnej placówce dzieci i młodzież nie korzysta z ustępów zewnętrznych.
- wszystkie placówki posiadają dostęp do bieżącej zimnej i ciepłej wody,

W 2022 r. na terenie powiatu sokołowskiego nastąpiły zmiany w infrastrukturze nadzorowanych placówek takie jak:

Placówki nowo odebrane - Klub Dziecięcy w Skibniewie - usytuowany w pomieszczeniach Zespołu Oświatowego i Klub Dziecięcy w Nowej Wsi, usytuowany w budynku Wiejskiego Domu Kultury oraz Niepubliczny Żłobek Wioskolandia w Sokołowie Podlaskim.

Placówki zlikwidowane – Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Przywózkach i Niepubliczne Przedszkole w Przywózkach, gm. Sokołów Podlaski – prowadzone przez Stowarzyszenie.

Placówki rozbudowane – Zespół Oświatowy w Nowej Wsi – od lipca 2022 roku budowa budynku, w którym będzie funkcjonować sala gimnastyczna z zapleczem sanitarno - higienicznym, 2 sale dydaktyczne, stołówka z pomieszczeniami do cateringu i pomieszczenia administracyjne oraz trwa rozbudowa Salezjańskiej Szkoły Podstawowej w Sokołowie Podlaskim – planowane zakończenie prac i oddanie do użytku w obu placówkach - sierpień 2023 roku.

Placówki po remontach generalnych (1 przedszkole, 1 szkoła podstawowa i 4 zespoły szkół/oświatowe):

- Szkoła Podstawowa w Jabłonie Lackiej - termomodernizacja budynku szkoły, w tym wymiana stolarki okiennej w całym kompleksie; wymiana stolarki drzwiowej tj. 3 drzwi głównych wejściowych, 2 drzwi przeciwpożarowych i 2 szt. drzwi wewnętrznych; wymiana instalacji grzewczej i grzejników co. oraz wykonanie nowych osłon na grzejniki na ciągach komunikacyjnych; remont kotłowni i wymiana pieca co. z Ekogroszku na kocioł na Pelet;

wymiana instalacji elektrycznej i oświetlenia na ledowe oraz wykonanie pomiarów kontrolnych natężenia oświetlenia; montaż oświetlenia awaryjnego i ewakuacyjnego; montaż instalacji fotowoltaicznej; modernizacja instalacji ciepłej wody użytkowej poprzez wymianę źródła ciepła na układ hybrydowy – kocioł na Pelet i powietrznej pompy ciepła; ocieplenie dachu wełną mineralną i stropu; wymiana rynien i rur spustowych oraz obróbki blacharskie; docieplenie ścian styropianem i wykonanie nowej elewacji; docieplenie i izolacja fundamentów; wymiana parapetów zewnętrznych i wewnętrznych oraz remont generalny głównych łazienek szkolnych - dla dziewcząt i chłopców, poprzez ułożenie płytek glazury i terakoty, montaż nowej armatury sanitarnej, budowa kabin wc, wymiana stolarki drzwiowej, oświetlenia oraz zwiększenie liczby umywalk;

- Zespół Szkół w Ceranowie - termomodernizacja budynku zabytkowego szkoły, tj. odrestaurowanie; zabytkowej elewacji zewnętrznej; naprawa części dachu i orynnowania; wymiana instalacji grzewczej i pieca na gazowy oraz wymiana grzejników centralnego ogrzewania, montaż instalacji fotowoltaicznej i pompy ciepła; wymiana baterii umywalkowych we wszystkich łazienkach; wymiana lamp oświetleniowych na energooszczędne i montaż perlatorów do baterii umywalkowych; docieplenie strychów; pokrycie schodów głównych wejściowych granitem i balustrady piaskowcem;

- Zespół Szkół Nr 1 w Sokołowie Podlaskim - remont pomieszczeń biblioteki szkolnej, tj. wymiana oświetlenia, wykonanie tynków gipsowych na ścianach, malowanie ścian i sufitów, układanie terakoty i glazury, wymiana stolarki drzwiowej, zakup nowego wyposażenia oraz prace adaptacyjne pomieszczeń po byłym mieszkaniu pracowniczym na potrzeby zaplecza biblioteki i remont kapitalny łazienki dla personelu tj. wymiana instalacji wodno – kanalizacyjnej, układanie terakoty i glazury oraz biały montaż;
- Zespół Szkół Salezjańskich w Sokołowie Podlaskim – remont gabinetu dyrektora i biura księgowości, tj. wymiana podłóg, lamp oświetleniowych, wyposażenia i malowanie ścian i sufitów;
- Zespół Oświatowy w Rozbitym Kamieniu – remont generalny podłogi i położenie płytek terakoty oraz odmalowanie ścian i sufitu w sali logopedycznej i szatni uczniów klas IV -VIII.

Placówki z nowo oddanymi blokami sportowymi/placami zabaw – Klub Dziecięcy w Nowej Wsi (plac zabaw), Publiczna Szkoła Podstawowa w Jabłonnie Lackiej (plac zabaw) i Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 1 z Oddziałami Dwujęzycznymi w Sokołowie Podlaskim - boisko wielofunkcyjne (I i II etap prac).

Placówki z modernizowanymi blokami sportowymi/placami zabaw – Miejskie Przedszkole Nr 2 i Nr 4 oraz Przedszkole przy Zespole Oświatowym w Rozbitym Kamieniu.

W wielu placówkach przeprowadzono tylko przeglądy oraz bieżące remonty obejmujące swym zakresem: malowanie pomieszczeń, wymianę wykładzin podłogowych i podłóg, częściową wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, instalacji centralnego ogrzewania oraz instalacji elektrycznej, naprawy mebli szkolnych i przedszkolnych, remont sanitariatów, naprawę dachu, wymianę lub naprawę ogrodzenia.

Z roku na rok stan techniczny placówek nauczania i wychowania ulega poprawie. W roku 2022 w części placówek oświatowo-wychowawczych prace budowlane i remontowe prowadzone były w mniejszym zakresie ze względu na obecną sytuację epidemiologiczną w kraju (pandemia COVID-19). W związku z powyższym placówki zaopatrzone są w dozowniki stojące i wiszące na płyn do dezynfekcji rąk; płyn do dezynfekcji rąk i do powierzchni, sprzęt ochrony osobistej dla pracowników (maseczki ochronne, rękawice i fartuchy) oraz posiadają opracowywane Procedury wewnętrzne dot. funkcjonowania placówek

w okresie pandemii COVID-19 i udostępnione w widocznych miejscach ważne informacje dot. COVID-19, a w łazienkach zalecenia GIS dot. mycia i dezynfekcji rąk.

Ważnym czynnikiem warunkującym prawidłowy rozwój i zdrowie ucznia jest jego aktywność fizyczna. Wywiera ona hartujący wpływ na organizm, zwiększa ogólną wydolność psychofizyczną młodego człowieka. Dlatego nie bez znaczenia są warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego.

Trzy placówki posiadają niewystarczające warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego. Są to 1 szkoła podstawowa i 2 zespoły szkół, w tym Zespół Oświatowy w Nowej Wsi, gdzie obecnie trwają prace budowlane związane z budową Sali gimnastycznej. Składa się na to brak odpowiedniej infrastruktury (brak sal gimnastycznych, brak zaplecza sanitarnego). Skutkuje to prowadzeniem zajęć z wychowania fizycznego na korytarzach szkolnych, boiskach oraz przebieganiem się uczniów w klasach i łazienkach szkolnych.

Dostosowanie mebli edukacyjnych do zasad ergonomii

W 2022 roku przeprowadzono „Ocenę dostosowania mebli edukacyjnych do zasad ergonomii” w 53 placówkach, tj. 30 przedszkolach, 23 szkołach podstawowych. Oceniono ogółem 3336 stanowisk, tj. 991 przedszkolnych w 90 oddziałach przedszkolnych oraz 2345 stanowisk uczniowskich w 159 oddziałach szkolnych. Nie stwierdzono mebli nie właściwie dostosowanych do wzrostu uczniów i dzieci przedszkolnych. W porównaniu 2021 roku przeprowadzono „Ocenę dostosowania mebli edukacyjnych do zasad ergonomii” w 29 placówkach, tj. 18 przedszkolach, 11 szkołach podstawowych. Oceniono 1148 stanowisk przedszkolnych w 52 oddziałach przedszkolnych oraz 1075 stanowisk uczniowskich w 93 oddziałach szkolnych.

Higiena pracy umysłowej uczniów

W 2022 roku dokonano Higienicznej oceny rozkładów zajęć lekcyjnych w 264 oddziałach w 25 placówkach, nieprawidłowości nie stwierdzono. W porównaniu w 2021 roku higienicznej ocenie rozkładów zajęć lekcyjnych poddano 109 oddziały w 11 placówkach, nieprawidłowości nie stwierdzono.

Odpoczynek w czasie trwania przerw międzylekcyjnych - na skontrolowane 25 placówek, to wszystkie zapewniają przerwy krótsze niż 10 minut, ale zapewniają co najmniej jedną

przerwę 15 – 20 min. Ponadto placówki umożliwiają uczniom spędzanie przerw na świeżym powietrzu.

Sytuacja w zakresie żywienia zbiorowego oraz dożywiania dzieci i młodzieży w placówkach oświatowo-wychowawczych.

Większość placówek oświatowo-wychowawczych prowadzi dożywianie bądź to na bazie własnych bloków żywienia, bądź umożliwiono uczniom korzystanie ze stołówek innych placówek zlokalizowanych w tym samym kompleksie budynków lub dowożone formie cateringu.

W 2022 r. uczniowie z 14 skontrolowanych placówek oświatowo-wychowawczych korzystali z posiłków dwudaniowych tj. 7 szkół podstawowych, 1 liceum ogólnokształcące i 6 zespołów szkół.

Z posiłków jednodaniowych przemiennych korzystali uczniowie z 11 placówek, tj. 4 szkoły podstawowe, 7 zespołów szkół.

Z posiłków pełnych w 2022 r. korzystało ogółem 2453 uczniów, natomiast z posiłków jednodaniowych korzystało ogółem 1209 osoby. Ogółem w 2022 r. z różnych form dożywiania skorzystało 3662 osoby.

W 2022 r. 640 uczniów korzystało z posiłków dofinansowanych, głównie przez samorządowe ośrodki pomocy społecznej.

Ponadto w 2022 r. w programach dofinansowanych ze środków Agencji Rynku Rolnego w ramach programów unijnych tj. „Program dla szkół”, w skład którego wchodzi „Mleko i przetwory mleczne” uczestniczyły 24 placówki oraz 24 placówki w programie „Owoce i warzywa w szkole” (od 01.09.2017 r. oba programy dla klas I –V szkół podstawowych). Ogółem w obu programach uczestniczyło 4791 uczniów, tj. Szklanka mleka – 2345 i Owoce i warzywa w szkole – 2437.

Ponadto w 2022 r. 25 placówek oświatowych tj. 8 przedszkoli, 6 szkoły podstawowych i 11 zespołów szkół - zapewniło swoim uczniom stały dostęp do wody pitnej, poprzez zainstalowanie źródełek z wodą do picia, dystrybutorów wody „Dar Natury” lub „Eden”, dzbanek z filtrem oraz dostarczanie wody butelkowanej – źródlanej lub mineralnej.

Ocena przygotowania i przebiegu wypoczynku dzieci i młodzieży w placówkach sezonowych.

W 2022 r. w elektronicznej bazie wypoczynku na stronie MEN na terenie powiatu sokołowskiego zostało zarejestrowanych 6 organizatorów letniego wypoczynku, w tym 3 w obiektach stałych, 1 obóz pod namiotami i 2 w miejscu zamieszkania oraz 4 organizatorów zimowego wypoczynku, tj. 2 zimowiska wyjazdowe i 2 zimowiska w miejscu zamieszkania.

W wyniku działań w ramach nadzoru nad wypoczynkiem letnim i zimowym skontrolowano w aspekcie wymagań sanitarno-higienicznych 8 turnusów, w tym:

- **3 turnusy/ organizatorzy wypoczynku letniego** dzieci i młodzieży zorganizowane w formie wyjazdowej, z którego skorzystało 75 osób i **1 obóz pod namiotami**, z którego skorzystało 33 uczestników.

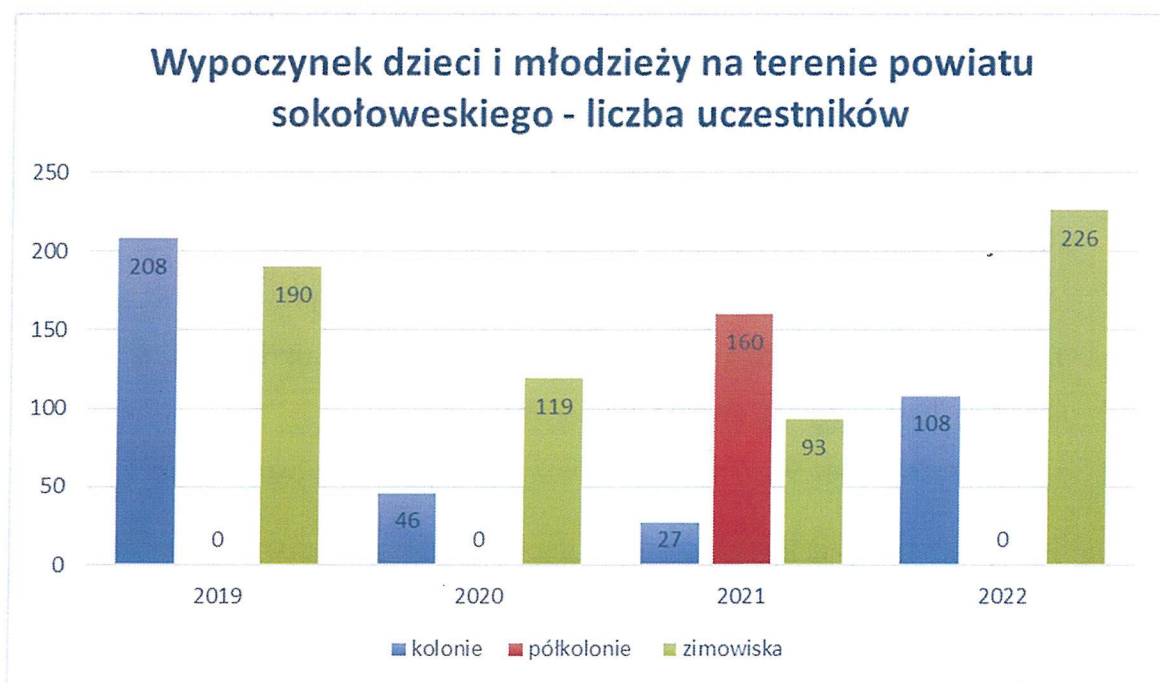
Ogółem w 2022 r. z wypoczynku letniego skorzystało 108 uczestników, natomiast w 2021 r. wypoczywało 187 osób.

- **2 turnusy/organizatorzy zimowego wypoczynku dla dzieci i młodzieży zorganizowanego w formie** wyjazdowej, z którego skorzystało 106 uczestników;

- **2 turnusy zimowego wypoczynku w miejscu zamieszkania**, z którego skorzystało 120 uczestników.

Ogółem w 2022 r. z wypoczynku zimowego skorzystało 226 uczestników, natomiast w 2021 r. 93 osoby.

Łącznie w 2022 r. na terenie powiatu sokołowskiego w skontrolowanych placówkach z zorganizowanego wypoczynku skorzystało 334 uczestników, natomiast w 2021 r. skorzystało 280 uczestników.

Wypoczynek dzieci i młodzieży zarówno zimowy, jak i letni na terenie powiatu sokołowskiego w 2022 r. pomimo trwającej jeszcze w I kw. 2022 r. pandemii COVID – 19 i obowiązujących obostrzeń sanitarnych przebiegał bez zastrzeżeń. Baza lokalowa była dobrze przygotowana przez organizatorów na przyjęcie dzieci i młodzieży.

Kontrole sanitarne placówek wypoczynku przeprowadzane były przy współudziale przedstawicieli innych Sekcji PSSE w Sokołowie Podlaskim oraz z przedstawicielami Komendy Powiatowej Policji w Sokołowie Podlaskim.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sokołowie Podlaskim uczestniczył w komisjach ds. bezpiecznego wypoczynku dzieci i młodzieży przy Staroście Powiatowym. Dla Starostwa Powiatowego przygotowano informację dot. bezpiecznego wypoczynku dzieci i młodzieży, zarówno zimowego i letniego.

Pracownik Pionu Higieny Dzieci i Młodzieży prowadził także nadzór nad stosowaniem niebezpiecznych substancji chemicznych i ich mieszanin w szkolnych pracowniach i klasopracowniach chemicznych. W 2022 roku skontrolowano 19 klasopracowni chemicznych, w których oceniano realizację wymogów w ww. zakresie.

Inne działania

Współpraca z merytorycznymi komórkami nadzoru prowadzona było na bieżąco w zależności od potrzeb i problemów. Sprowadzała się do konsultacji i poradnictwa oraz do

wspólnych kontroli w nadzorowanych obiektach dla dzieci i młodzieży, każdy w zakresie swojej właściwości.

W sposób szczególny współpraca była ścisła z:

- HŻŻiPU - 3 wspólne kontrole placówek, w których prowadzone jest dożywianie oraz 6 kontroli placówek wypoczynku dzieci i młodzieży
- ZNS - 2 wspólne kontrole podczas odbiorów technicznych i przy opiniowaniu placówek
- OZiPZ - 16 wspólnych kontroli/ wizytacji, każdy w swoim zakresie oraz 6 w placówkach wypoczynku dzieci i młodzieży;
- Nie przeprowadzono wspólnych kontroli z Sekcją Epidemiologii i Higieną Pracy.

Ponadto uczestniczono w 4 kontrolach z Policją w różnych obiektach użyteczności publicznej (obiekty handlowe), związanych z przestrzeganiem określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii.

W przypadku pojawienia się zachorowań COVID-19 wśród pracowników i uczniów placówek oświatowych, Dyrektorzy zwracali się do PSSE w Sokołowie Podlaskim z prośbą o wydanie opinii sanitarnych w celu zawieszenia zajęć lub przejścia na tryb nauki zdalnej.

PPIS w Sokołowie Podlaskim w 2022 roku wydał 79 pozytywnych opinii o zawieszeniu zajęć lub nauczaniu zdalnym, w tym:

- 2 opinie dla żłobków,
- 12 opinii dla przedszkoli,
- 28 opinii dla szkół podstawowych,
- 18 opinii dla zespołów szkół
- 9 opinii dla liceum ogólnokształcących,
- 10 opinii dla zespołów szkół ponadpodstawowych.

Pracownik pionu Higieny Dzieci i Młodzieży udzielał informacji oraz instruktażu na tematy dotyczące bezpieczeństwa dzieci i młodzieży w placówkach oświatowo-wychowawczych, higieny procesu nauczania, postępowania w przypadku wystąpienia wszawicy, uruchamiania nowych placówek, opiniowania, przygotowania placówek sezonowych do wypoczynku dzieci i młodzieży.

X. OŚWIATA ZDROWOTNA I PROMOCJA ZDROWIA

Działalność w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia na terenie Powiatu Sokołów Podlaski w 2022 roku.

Działalność pionu oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia Państwowej Inspekcji Sanitarnej polega na inicjowaniu, organizowaniu, prowadzeniu, koordynowaniu i nadzorowaniu działalności oświatowo - zdrowotnej w celu kształtowania odpowiednich postaw i zachowań zdrowotnych społeczeństwa, oraz na wykształcaniu wśród mieszkańców powiatu sokołowskiego dbałości o własne zdrowie.

Zadania Sekcji Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia PSSE w Sokołowie Podlaskim wynikają z Ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, założeń Narodowego Programu Zdrowia, wytycznych Światowej Organizacji Zdrowia oraz sytuacji epidemiologicznej oraz potrzeb zdrowotnych mieszkańców powiatu.

Do zadań Sekcji należy:

- realizacja programów prozdrowotnych o zasięgu ogólnopolskim, wojewódzkim i lokalnym,
- prowadzenie kampanii społecznych, akcji i imprez prozdrowotnych,
- organizacja szkoleń, konferencji i porad,
- współpraca z wieloma instytucjami i organizacjami w zakresie zdrowia publicznego, w tym z: placówkami oświatowo – wychowawczymi, zakładami opieki zdrowotnej, samorządem lokalnym, oraz środkami masowego przekazu.
- udzielanie porad metodycznych i merytorycznych,
- udostępnianie materiałów edukacyjno – informacyjnych.

I. TEMATYKA DZIAŁALNOŚCI OŚWIATOWO – ZDROWOTNEJ

1. Zapobieganie paleniu tytoniu w tym: akcje „Światowy Dzień bez Tytoniu” , „Światowy Dzień Rzucania Palenia”, Profilaktyczny Program w Zakresie Przeciwdziałania Uzależnieniu od Alkoholu, Tytoniu i innych Środków Psychoaktywnych
2. Zapobieganie HIV / AIDS oraz kształtowanie właściwych postaw wobec żyjących z HIV i chorych na AIDS.
3. Propagowanie zasad zdrowego stylu życia w zakresie:
 - zwiększenia aktywności fizycznej;
 - propagowania zasad higieny;
 - poprawy sposobu żywienia, jakości zdrowotnej żywności;
 - popularyzacja wiedzy nt. właściwych i bezpiecznych zachowań w miejscach publicznych, lasach i nad wodą;
 - Popularyzacja wiedzy nt. szczepień ochronnych w tym COVID-19

II. ADRESACI INTERWENCJI PROGRAMOWYCH I NIEPROGRAMOWYCH:

Dzieci środowiska przedszkolnego, uczniowie szkół podstawowych i ponadpodstawowych, rodzice dzieci, pielęgniarki higieny szkolnej, pedagodzy, pacjenci, pacjentki Poradni ginekologiczno – położniczej, nauczyciele, pracodawcy i pracownicy zakładów pracy, ogół społeczeństwa.

III. WSPÓŁPRACA W REALIZACJI INTERWENCJI PROGRAMOWYCH I NIEPROGRAMOWYCH:

Partnerzy: dyrektorzy szkół i przedszkoli, pedagodzy, położne, pielęgniarki higieny szkolnej, lekarze, , Komenda Powiatowa Policji

Zakres współpracy: współpraca w realizacji programów profilaktycznych, konkursów z zakresu profilaktyki i promocji zdrowia, przekaz informacji z zakresu profilaktyki i promocji zdrowia.

W roku 2022 pracownicy Pionu Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia realizowali programy krajowe, wojewódzkie i programy powiatowe.

Programy krajowe inicjowane przez Główny Inspektorat Sanitarny

1. Bieg po zdrowie
2. Skąd się biorą produkty ekologiczne
3. Trzymaj Formę
4. Profilaktyka HIV/AIDS
5. ARS czyli jak dbać o miłość

1. Bieg po Zdrowie

Główne cele programu:

- opóźnienie lub zapobiegnięcie inicjacji tytoniowej wśród dzieci i młodzieży,
- pokazanie atrakcyjności życia w środowisku wolnym od dymu tytoniowego,
- zwiększanie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów.

Zajęcia w programie „Bieg po zdrowie” realizowane są za pomocą bardzo zróżnicowanych metod aktywizujących, które dostosowano do wieku odbiorców. Podstawą zajęć jest stymulowanie kreatywności i aktywności. Zasięg 2 Szkoły Podstawowe. Ogółem: 71 odbiorców.

2. Skąd się biorą produkty ekologiczne

Grupa, do której skierowany jest nowy program, to dzieci uczęszczające do przedszkoli w wieku 5-6 lat. Celem programu jest zwiększanie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat. Program realizowany był w 8 placówkach wychowania przedszkolnego z terenu powiatu sokołowskiego. Zasięg 560 dzieci.

3. Trzymaj Formę

Program „Trzymaj Formę” ma na celu edukację dzieci i młodzieży w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety. W treściach programowych dominują tematy związane z żywieniem człowieka, aktywnością fizyczną oraz wybrane elementy edukacji konsumenckiej. Adresatami programu są uczniowie szkół podstawowych klas V – VIII szkół podstawowych oraz rodzice i opiekunowie. W roku szkolnym 2021/2022 program realizowany był w 8 szkołach. Zasięg: uczniowie szkół podstawowych. Ogółem: 999 odbiorców;

Ocena: Młodzież wykazywała zainteresowanie programem – systematycznie uczestniczyła w zajęciach. W ramach programu podjęto szereg działań zmierzających do poszerzenia wiedzy uczniów dot. zdrowego trybu życia oraz właściwego odżywiania min. Konkursy, imprezy sportowo- quizowe, które były inauguracją lub podsumowaniem programu, pogadanki, zajęcia sportowe, których celem była promocja aktywności fizycznej. Program jest dobrym wsparciem procesu nauczania, utrwala i poszerza wiedzę, którą uczniowie nabywają podczas różnych przedmiotów, zgodnie z podstawą programową kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół.

4. Krajowy Program Zwalczenia AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV

W roku 2022 informacja i edukacja w zakresie profilaktyki HIV/AIDS realizowana była w oparciu o Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczenia AIDS na lata 2022 – 2026. Dodatkowym wzmocnieniem były obchody Światowego Dnia Walki z AIDS.

Działania podejmowane przez pracowników ds. oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia w omawianym zakresie miały na celu przede wszystkim:

- ograniczanie rozprzestrzeniania się zakażeń HIV poprzez wzrost poziomu wiedzy na temat HIV/AIDS u ogółu społeczeństwa i osób o większym poziomie zachowań ryzykownych oraz zmiany postaw, ze szczególnym uwzględnieniem odpowiedzialności za własne zdrowie i życie,
- zapewnienie odpowiedniego dostępu do informacji, edukacji i usług w zakresie profilaktyki HIV/AIDS poprzez poszerzenie oferty informacyjnej dostosowanej do potrzeb indywidualnego odbiorcy;
- usprawnienie opieki nad kobietami w wieku prokreacyjnym i w ciąży;
- zwiększenie dostępności do anonimowego i bezpłatnego badania w kierunku HIV i innych chorób przenoszonych drogą płciową.

Liczba placówek uczestnicząca w realizacji: 15

Liczba odbiorców: 2188

5. Profilaktyczny Program w zakresie Przeciwdziałania Uzależnieniu od Alkoholu. Tytoniu i innych Środków Psychoaktywnych w ramach Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy (SPPW).

Projekt realizowany jest w partnerstwie czterech instytucji: Instytutu Medycyny Wsi w Lublinie(IMW), Instytutu Medycyny Pracy w Łodzi, Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii.

Głównym celem projektu jest ograniczenie używania tytoniu, alkoholu i innych substancji psychoaktywnych. Projekt skierowany jest do kobiet w wieku prokreacyjnym między 15 a 49 rokiem życia. Ponadto adresowany jest do rodzin kobiet z grupy docelowej, lekarzy, nauczycieli, uczniów szkół ponadpodstawowych, pracowników wybranych zakładów pracy, a także do ogółu społeczeństwa będącego adresatem kampanii społecznej.

W ramach projektu program jest realizowany w 2 placówkach ponadpodstawowych pod hasłem „ARS, czyli jak dbać o miłość”.

Edukacją zostało objętych 93 uczniów szkół ponadpodstawowych.

Interwencje programowe powiatowe

„Znajdź właściwe rozwiązanie”.

Celem programu jest zapobieganie palenia tytoniu oraz przekazanie wiadomości o zachowaniach asertywnych, uczenie się rozpoznawania swych zachowań oraz uświadomienie mechanizmów nacisku grupowego wraz z nauczaniem się sposobów odmowy wśród uczniów klas V –VIII szkół podstawowych

Edukacją objętych zostało - 761 uczniów.

„Nie pal przy mnie proszę”

Program edukacji antytytoniowej skierowany do uczniów klas I-III szkoły podstawowej. Celem programu jest poszerzenie informacji na temat zdrowia oraz uświadomienie dzieciom, że palenie tytoniu jest szkodliwe.

Program realizowany w szkołach podstawowych z terenu powiatu sokołowskiego.

Zasięg programu - 462 odbiorców.

„Chroń się przed kleszczami wszystkimi sposobami”

Celem programu jest podniesienie poziomu wiedzy o chorobach od kleszczowych oraz poznanie sposobów ich zapobiegania.

Na terenie działania PSSE w/w program realizowało 24 placówki oświatowo-wychowawcze tj. przedszkola i szkoły podstawowe. Programem zostało objętych 4028 osób w tym dzieci, uczniowie i nauczyciele.

„Czyste powietrze wokół nas”.

Celem programu jest wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy i zwiększenie umiejętności dzieci w zakresie radzenia sobie w sytuacjach, gdy przebywają w zadymionych pomieszczeniach lub gdy dorośli palą przy nich tytoń.

Program realizowany w 7 przedszkolach. Zasięg programu: dzieci przedszkolne, nauczyciele; ogółem – 606 uczestników.

REALIZOWANE INTERWENCJE PROGRAMOWE

Programy wojewódzkie:

- „Wybierz Życie – Pierwszy Krok”
- „Zdrowe Piersi są OK.!”
- „Znamię! Znam je?”
- „Podstępne WZW”

„Wybierz Życie – Pierwszy Krok”

Założenia programu: zmniejszenie występowania raka szyjki macicy i umieralności na tę chorobę. Motywowanie kobiet do regularnego poddawania się badaniom profilaktycznym przez całe życie.

Zasięg oddziaływania: 5 szkół ponadpodstawowych; liczba odbiorców – 969

Ocena: program bardzo dobry, dobrze oprzyrządowany, szczególnie przydatny jest poradnik oraz prezentacja multimedialna. Szkoły chętnie realizują program, podejmując działania zachęcające młodzież do poddawania się badaniom profilaktycznym (USG, cytologia, wizyty kontrolne u lekarza ginekologa).

„Zdrowe Piersi są Ok!”

Celem programu jest budowanie świadomości dotyczącej dbania o zdrowie piersi wśród uczniów (dziewcząt i chłopców) oraz wśród osób z ich najbliższego otoczenia.

Zasięg oddziaływania: 5 szkół ponadpodstawowych. Edukacja z zakresu profilaktyki raka piersi cieszy się dużym zainteresowaniem wśród uczniów szkół ponadpodstawowych a jednocześnie stanowi bardzo ważny element kształtowania postaw prozdrowotnych. W ramach zajęć programowych organizowane są ćwiczenia z wykorzystaniem fantomu piersi. Edukacją objęto; 770 uczniów. W dwóch szkołach ponadpodstawowych pracownicy Sekcji OZiPZ zorganizowali spotkania informacyjno-edukacyjne, których celem było przypominanie o istotnym wpływie stylu życia na zdrowie piersi, możliwościach zapobiegania zachorowaniom na raka piersi oraz o roli wczesnego wykrywania w procesie leczenia raka piersi. Uczniowie z zacięciem obejrzeli prezentację, odpowiadali na pytania, jak również mieli okazję w praktyczny sposób poznać techniki samobadania piersi, ćwicząc na fantomach piersi i korzystając z przekazanych materiałów informacyjno – edukacyjnych.

„Znamie! Znam je?”

Program realizowany w roku szkolnym 2021/2022. Adresatami programu byli uczniowie szkół ponadpodstawowych.

Celem programu jest upowszechnianie wśród młodzieży wiedzy z zakresu profilaktyki czerniaka.

Zasięg oddziaływania: 5 szkół ponadpodstawowych oraz 9 szkół podstawowych z terenu powiatu sokołowskiego. Edukacją ogółem objęto 2202 uczniów.

„Podstępne WZW”

Program realizowany w roku szkolnym 2021/2022. Adresatami programu są uczniowie szkół ponadpodstawowych.

Celem programu jest upowszechnianie wiedzy wśród młodzieży szkół ponadpodstawowych na temat wirusowego zapalenia wątroby typu B i C

Zasięg oddziaływania 2 szkoły ponadpodstawowe z terenu powiatu sokołowskiego. Edukacją objęto 271 uczniów.

REALIZOWANE INTERWENCJE NIEPROGRAMOWE

Sekcja Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia PSSE podejmowała szereg działań o charakterze nieprogramowym (ogólnopolskie, wojewódzkie, lokalne). Większość z nich podejmowana jest od wielu lat, inne mają charakter doraźnej akcji/kampanii, podejmowanej ze względu na różnorodne zagrożenia zdrowotne występujące na terenie powiatu.

Kampania EFSA Wybieraj bezpieczną żywność

Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA) rozpoczął II edycję kampanii informacyjnej „Wybieraj Bezpieczną Żywność”.

Celem kampanii jest zwiększenie wiedzy społeczeństwa na temat roli nauki w zapewnieniu bezpieczeństwa żywności oraz zachęcenie konsumentów do dokonywania świadomych wyborów żywieniowych. Kampania o zasięgu unijnym umożliwia konsumentom łatwy dostęp do praktycznych informacji przydatnych podczas kupowania i spożywania żywności – od pomocy przy czytaniu etykiet, przez informacje na temat istoty i zasadności stosowania

suplementów diety, do wskazówek na temat przygotowania i przechowywania produktów spożywczych. Grupą docelową były osoby w wieku 25 – 45 lat ze szczególnym uwzględnieniem młodych kobiet. W ramach kampanii zorganizowano spotkania informacyjno-edukacyjne, których odbiorcami byli rodzice dzieci przedszkolnych, nauczyciele grup przedszkolnych, pracownicy sekcji OZiPZ. Ogółem edukacją objęto 333 osoby.

#Żyj Dobrze – Kampania Prozdrowotna

Celem głównym kampanii jest przypomnienie, że wyborów wpływających na nasze życie dokonujemy każdego dnia. Chcemy kształtować zachowania i postawy sprzyjające poprawie zdrowia kompleksowo: w sferze fizycznej, psychicznej czy społecznej. Poprzez proste podpowiedzi zbudowane w jasny, przystępny sposób, prezentowane na specjalnie przygotowanych postach, publikowanych w social mediach, chcemy budować zmianę zachowań zdrowotnych Polaków. W ramach kampanii organizowano spotkania informacyjno – edukacyjne, zamieszczono informację na stronie internetowej PSSE, informacje w serwisach internetowych oraz na Facebooku. Ogółem edukacją objęto 1942 osoby.

Interwencje nieprogramowe wojewódzkie

❖ Akcje Bezpieczne Wakacje/ Ferie

Założenia akcji : bezpieczny wypoczynek, przestrzeganie młodych ludzi przed nierozważnym skakaniem do wody – urazy kręgosłupa; popularyzacja wiedzy nt. właściwych i bezpiecznych zachowań w miejscach publicznych, lasach i nad wodą; profilaktyka uzależnień,

Zasięg oddziaływania: dzieci i młodzież kolonii i półkolonii letnich, obozu sportowego, wychowawcy

Liczba odbiorców: 3227 osób

Liczba placówek uczestniczących w realizacji: 9

Metody i formy realizacji : zajęcia warsztatowe, zajęcia dydaktyczne, prelekcje, pogadanki, spotkania z policjantem, rozdawnictwo ulotek, ekspozycje wizualne, partnerzy - pracownicy Komendy Powiatowej Policji.

Akcje i kampanie realizowane w ramach profilaktyki antynikotynowej:

- ❖ „Światowy Dzień bez Tytoniu” - 31 maja
- ❖ „Światowy Dzień Rzucania Palenia” – (trzeci czwartek listopada)
- ❖ Comiesięczny monitoring dotyczący sytuacji w zakresie realizacji ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych prowadzony przez pracowników Państwowej Inspekcji Sanitarnej, według którego sytuacje łamania ustawy lub dostosowania obiektów do wymogów ustawy nie zdarzają się - (161 odbiorców).

Założenia akcji antynikotynowych: Kreowanie pozytywnych wzorców wychowania, rozwoju własnych zainteresowań; popularyzacja alternatywnych form spędzania wolnego czasu, wolnych od nałogów; popularyzacja wiedzy o szkodliwości palenia i przestrzegania zakazu palenia tytoniu w miejscach publicznych.

Zasięg oddziaływania: teren powiatu – uczniowie, rodzice, nauczyciele szkół podstawowych, ponadpodstawowych, pacjenci, pracownicy i pracodawcy zakładów pracy, społeczność lokalna.

Metody realizacji: narady, konkursy plastyczne, pogadanki, rozmowy indywidualne, wykłady, prelekcje, pogadanki, punkty konsultacyjno – informacyjne w podmiotach leczniczych, przeprowadzanie badań medycznych, (pomiar ciśnienia tętniczego krwi, pomiar glukozy i cholesterolu), rozmowy motywujące pacjentów do zerwania z nałogiem palenia tytoniu, scenki teatralne, gry i zabawy sportowe, rozdawnictwo materiałów edukacyjnych.

Liczba odbiorców: 8123

Światowy Dzień Zdrowia

Światowy Dzień Zdrowia obchodzony jest corocznie 7 kwietnia w rocznicę powstania Światowej Organizacji Zdrowia (WHO). Jego celem jest zwrócenie uwagi na najbardziej istotne problemy w obszarze zdrowia publicznego na świecie. Obchody tego Święta stwarzają możliwość podjęcia wielu działań, których efektem jest poprawa stanu zdrowia ludzi. W roku 2022 w ramach obchodów koncentrowano uwagę na bardzo istotne problemy a mianowicie na zanieczyszczenie planety, kryzys klimatyczny i zdrowotny, nasilające się choroby oraz pandemie. W 2022r przebiegały pod hasłem „Nasza planeta, nasze zdrowie”.

Liczba odbiorców ogółem: 3728 osób (uczniowie szkół podstawowych, ponadpodstawowych, ogół społeczeństwa)

DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNO – SZKOLENIOWA

- 1. narady** – przeprowadzono 47 narad dla nauczycieli, dyrektorów szkół i przedszkoli, koordynatorów programów profilaktycznych, pielęgniarek, pedagogów szkolnych z zakresu profilaktyki i promocji zdrowia.

Liczba odbiorców – 159 .

liczba obiektów:88

liczba przeprowadzonych wizytacji: 28

W roku 2022r pracownicy sekcji OZ i PZ przeprowadzili 28 wizytacji w placówkach oświatowo-wychowawczych, wypoczynku letniego i zimowego dzieci i młodzieży oraz placówkach podmiotów leczniczych. Ponadto prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych (ulotki, plakaty, składanki).

XI. Higiena Komunalna

I. Zaopatrzenie w wodę przeznaczoną do spożycia.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sokołowie Podlaskim sprawuje nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia na mocy art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2021 r. poz. 195, z późniejszymi zmianami), zgodnie z przepisami:

- ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2020 r. poz. 2028, z późn. zm.),
- rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294).

W trakcie 2022 r. nadzorem objętych było 15 wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę (publicznych), których ujęcia i stacje uzdatniania wody znajdują się na terenie powiatu sokołowskiego, 80,42 km sieci wodociągu Paprotnia, którego ujęcie znajduje się na terenie powiatu siedleckiego, 4 indywidualne ujęcia wody podmiotów działających na rynku spożywczym oraz ujęcie własne Szpitala Powiatowego w Sokołowie Podlaskim.

W grudniu 2022 r. wyłączono z eksploatacji stację uzdatniania wody wodociągu publicznego Jabłonna Lacka z uwagi na rozpoczęcie jej modernizacji. W związku z tym sieć wodociągu Jabłonna Lacka została spięta w części z siecią wodociągu Dzierzby (m.: Jabłonna Stara, Jabłonna Średnia) i w części z siecią wodociągu Łuzki (m.: Jabłonna Lacka, Morszków).

W rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi zastosowano podział wodociągów ze względu na objętość wody rozprowadzanej lub produkowanej w ciągu doby. Od tej wielkości uzależniona jest częstotliwość kontroli jakości wody w wodociągu.

Wodociągi zlokalizowane na terenie powiatu sokołowskiego w 2022 r. mieściły się w 3 przedziałach:

- $\leq 100 \text{ m}^3/24 \text{ h}$ – ujęcie własne Szpitala Powiatowego w Sokołowie Podlaskim,
- $> 100 \leq 1000 \text{ m}^3/24 \text{ h}$ – 15 wodociągów publicznych, tj.: Bielany, Kożuchów, Ceranów, Bujały, Jabłonna Lacka, Dzierzby, Łuzki, Kosów Lacki, Skrzyszew, sieć wodociągu Paprotnia, Sabnie, Kurowice, Czerwonka, Sterdyń, Łazów oraz ujęcia własne: Okręgowej Spółdzielni

Mleczarskiej w Kosowie Lackim, Zakładów Mięsnych „Zakrzewscy” w Kosowie Lackim, Zakładu Produkcji Koncentratów REAL w Bachorzy i Chłodni REAL w Morszkowie,
 - $>1000 \leq 10000 \text{ m}^3/24 \text{ h}$ – 1 wodociąg: Sokołów Podlaski.

W 2022 r. wyżej wymienione urządzenia zbiorowego zaopatrzenia w wodę dostarczały wodę przeznaczoną do spożycia 51205 osobom, natomiast mieszkańcy 2 miejscowości w powiecie: Czaple Andrelewicze (94 osób) i Ruciany (105 osób) zaopatrywani byli w wodę z końcówek sieci 2 wodociągów, których ujęcia znajdują się w miejscowościach sąsiedniego powiatu siedleckiego i nadzorowane są przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Siedlcach.

Na koniec 2022 r. powiat sokołowski zamieszkiwało 52523 osób, zatem 97,9% wszystkich mieszkańców powiatu korzystało z wody dostarczanej przez wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę (wzrost o 0,1% w stosunku do roku 2021).

Z powyższego wynika, że 1119 osób, czyli ok. 2,1 % mieszkańców powiatu sokołowskiego korzysta z wody, której jakość nie jest monitorowana przez Państwową Inspekcję Sanitarną.

Struktura zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia na terenie powiatu sokołowskiego w 2022 r.

Rodzaj wodociągu	Produkcja wody (w m^3/d)	Liczba wodociągów	Liczba ludności zaopatrywanej w wodę (w tys.)
wodociągi zbiorowego zaopatrzenia z terenu powiatu sokołowskiego	$>100 \leq 1000 \text{ m}^3/24 \text{ h}$	15	32844
	$>1000 \leq 10000 \text{ m}^3/24 \text{ h}$	1	18361
	Razem	16	51205
wodociągi zbiorowego zaopatrzenia z terenu powiatu siedleckiego	Czaple Andrelewicze	wodociąg Korczew	94
	Ruciany	wodociąg Krynica	105
Ogółem			51404

1. Charakterystyka urządzeń wodociągowych.

Wszystkie nadzorowane wodociągi czerpią wodę z ujęć podziemnych, charakteryzującą się wysoką barwą oraz nadmiernymi zawartościami żelaza i manganu co skutkuje również podwyższoną mętnością. W związku z tym woda surowa poddawana jest uzdatnianiu, tj. procesom odżelaziania i odmanganiania. Woda w sieci wodociągu publicznego Paprotnia nie jest poddawana uzdatnianiu ze względu na skład fizykochemiczny i mikrobiologiczny wody surowej odpowiadający obowiązującym wymaganiom.

Na stałe dezynfekowana jest woda podawana do sieci w wodociągu publicznym Sokołów Podlaski, w pozostałych wodociągach istnieje możliwość doraźnej dezynfekcji, w razie zaistniałej konieczności.

W 2022 roku nieznacznie wydłużyła się sieć rozdzielcza:

- wodociągu Skrzyszew o 4,157 km,
 - wodociągu Kosów Lacki o 0,1 km
 - wodociągu Sokołów Podlaski o ok. 1,25 km na terenie miasta,
- razem w powiecie sokołowskim przybyło ok. 5,507 km wodociągowej sieci rozdzielczej.

W 2022 roku skontrolowano urządzenia 4 nadzorowanych wodociągów. W stacjach uzdatniania wody nie stwierdzono nieprawidłowości sanitarno-technicznych i sanitarno-porządkowych.

2. Jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Jakość wody przeznaczonej do spożycia kontrolowana była we wszystkich zewidencjonowanych wodociągach zbiorowego zaopatrzenia w wodę.

Zarządcy wodociągów publicznych i ujęć indywidualnych prowadzili badania jakości wody w ramach kontroli wewnętrznej, realizowanej zgodnie z ustalonymi z PPIS w Sokołowie Podlaskim rocznymi „Harmonogramami pobierania próbek wody”, z częstotliwością i w zakresie określonymi w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Próbki wody pobierane były z punktów zgodności zlokalizowanych głównie na sieci wodociągowej (u odbiorców) oraz w stacjach uzdatniania wody (woda uzdatniona podawana do sieci) oraz w obiektach podmiotów działających na rynku spożywczym.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sokołowie Podlaskim wykonywał badania wody w ramach prowadzonego monitoringu jakości wody, zgodnie z planem działania opracowanym na 2022 r. i pobierał próbki z punktów zgodności zlokalizowanych na sieci wodociągowej.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sokołowie Podlaskim pobrał do badania 63 próbki wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi oraz 10 próbek z instalacji ciepłej wody w Szpitalu Powiatowym w Sokołowie Podlaskim - badanie w kierunku *Legionella* sp.

Podmioty zarządzające wodociągami zbiorowego zaopatrzenia wykonały badania 151 próbek wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Natomiast podmioty działające na rynku spożywczym zbadały z własnych ujęć 24 próbki wody, a Szpital Powiatowy 2 próbki wody.

Ponadto podmioty obowiązane do badania ciepłej wody w kierunku bakterii *Legionella* sp., zbadały w ramach kontroli wewnętrznej 14 próbek:

- Centra Opieki i Rehabilitacji Medycznej SAWIMED w Sawicach Wsi 19 - 6 próbek,
- Dom Pomocy Społecznej w Jabłonie Lackiej - 2 próbki,
- Bursa Międzyszkolna w Sokołowie Podlaskim 6 próbek.

Na koniec 2022 r. jakość wody ze wszystkich nadzorowanych wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę i ujęć indywidualnych spełniała wymagania zdrowotne określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi i dopuszczona była do spożycia przez ludzi.

W trakcie roku 2022 zdarzyły się przypadki przekroczeń dopuszczalnych/zalecanych wartości parametrów mikrobiologicznych w wodzie z nadzorowanych wodociągów. W związku z tym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sokołowie Podlaskim wszczął 2 postępowania administracyjne dotyczące jakości wody z wodociągu zbiorowego zaopatrzenia Sabnie. Jedno postępowanie dotyczyło przekroczenia: bakterii grupy coli w liczbie powyżej 10 jtk/100 ml w wodzie w sieci wodociągowej na odcinku zlokalizowanym od stacji uzdatniania wody do miejscowości: Nieciecz Dwór, Nieciecz Włociańska i Kupientyn. Drugie postępowanie dotyczyło obecności enterokoków, przekroczenia: bakterii grupy coli i ogólnej liczby mikroorganizmów w 22°C w wodzie w wodzie w sieci wodociągowej na odcinku zlokalizowanym od stacji uzdatniania wody do miejscowości: Hołowienki, Kolonia Hołowienki, Wymysły, Chmielnik i Hilarów. W obu przypadkach wydane były decyzje o braku przydatności wody do spożycia.

Ponadto w wodzie 9 wodociągów publicznych (Sokołów Podlaski, Ceranów, Bujaly, Dzierzby, Łuzki, Kosów Lacki, Skrzyszew, Łazów i Sterdyń) stwierdzano niewielkie i krótkotrwałe przekroczenia parametrów mikrobiologicznych, jednak powtórne badania

sprawdzające nie wykazywały już przekroczeń, w związku z czym postępowania administracyjne nie były wszczynane.

Podobnie wyglądała sytuacja z nieakceptowalnym smakiem wody w wodociągu Ceranów, nieakceptowalnym zapachem wody w wodociągu Dzierzby, przekroczeniem zawartości manganu w wodzie z wodociągu publicznego Kosów Lacki i ujęcia własnego Zakładów Mięsnych Zakrzewscy w Kosowie Lackim, podwyższoną mętnością i przekroczeniem zawartości: antymonu, arsenu, miedzi i ołowiu w wodzie z wodociągów: Kurowice i Sabnie. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sokołowie Podlaskim nie wszczynał w tych przypadkach postępowania administracyjnego z uwagi na szybką poprawę jakości wody, stwierdzaną w powtórnych badaniach.

W 2022 r. w Bursie Międzyszkolnej Zespołu Szkół Nr 1 w Sokołowie Podlaskim i w Domu Pomocy Społecznej w Jabłonie Lackiej wystąpiły problemy z jakością ciepłej wody – wydano decyzje nakazujące doprowadzenie jakości wody do wymagań określonych w części A Załącznika nr 5 rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. W obu przypadkach, w krótkim czasie, uzyskano poprawę jakości ciepłej wody użytkowej i na **koniec 2022 roku jakość ciepłej wody we wszystkich nadzorowanych obiektach zobowiązanych do jej badania, odpowiadała obowiązującym wymaganiom.**

II. Kryte pływalnie.

Na terenie powiatu sokołowskiego funkcjonuje 1 kryta pływalnia wyposażona w: nieckę basenową sportową i nieckę basenową rekreacyjną. Basen rekreacyjny wyposażony jest w urządzenia wytwarzające aerozol wodno-powietrzny.

W 2022 r. przeprowadzono 1 kontrolę krytej pływalni, podczas której stwierdzono dobry stan porządkowy i dostateczny stan sanitarno-techniczny obiektu.

Ośrodek Sportu i Rekreacji w Sokołowie Podlaskim zarządzający pływalnią dokonuje oceny spełnienia wymagań mikrobiologicznych i fizykochemicznych określonych dla wody basenowej zgodnie z § 3 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach. (Dz. U. z 2022 r. poz. 1230), tj. na podstawie:

- prowadzenia codziennej bieżącej obserwacji wody, sprawdzania przejrzystości wody, widocznych zanieczyszczeń i innych nieprawidłowości, mogących mieć wpływ na jakość wody oraz podejmowanych w związku z nimi czynności,

- systematycznego i udokumentowanego nadzoru pracy urządzeń oraz rejestrowania wyników pomiaru jakości wody na Krytej Pływalni w zakresie następujących parametrów: pH wody, potencjał redox, temperatura, stężenia chloru wolnego i chloru związanego, z częstotliwością wskazaną w rozporządzeniu,
- systematycznych i udokumentowanych badań jakości wody, prowadzonych zgodnie z harmonogramem ustalonym z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Sokołowie Podlaskim oraz każdorazowo w przypadku pogorszenia jakości wody na Krytej Pływalni,
- wyników badań przekazywanych Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu w Sokołowie Podlaskim wraz ze wskazaniem podejmowanych działań naprawczych w przypadku nieodpowiedniej jakości wody.

Kontrola jakości wody z urządzeń zlokalizowanych na pływalni prowadzona była przez zarządcę z częstotliwością 2 razy w miesiącu. W ciągu roku pobrano do badania 103 próbki wody basenowej, 2 próbki wody ciepłej z pryszniców znajdujących się w pomieszczeniach natrysków przy szatni damskiej i szatni męskiej do zbadania w kierunku *Legionelli* sp. oraz 4 próbki wody z brodzika do płukania stóp, w celu określenia stężenia chloru wolnego.

Zgodnie z wyżej cytowanym rozporządzeniem właściwy państwowy inspektor sanitarny pobiera próbki wody do badania przed dokonaniem zbiorczej rocznej oceny stwierdzającej czy woda na pływalni odpowiada wymaganiom rozporządzenia. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sokołowie Podlaskim w 2022 r. pobrał do badania 6 próbek wody z urządzeń basenowych.

W 2022 r. nie stwierdzono przekroczeń parametrów mikrobiologicznych w wodzie basenowej.

Spośród 109 próbek wody pobranych do badań z niecek basenowych w 2022 r., w 1 próbce stwierdzono przekroczenie zawartości chloru wolnego, w 8 próbkach przekroczenie zawartości chloru związanego oraz w 21 próbkach zbyt niski potencjał oksydoredukcyjny.

Z uwagi na krótki okres trwania i niewielkie przekroczenia chloru wolnego i chloru związanego, nie stwarzały one zagrożenia dla życia i zdrowia osób kąpiących się, natomiast zbyt niski poziom potencjału redox nie wpływał na pogorszenie mikrobiologicznej jakości

wody; w związku z tym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sokołowie Podlaskim nie prowadził postępowania administracyjnego dotyczącego tych parametrów.

W 2 próbkach wody pobranych z pryszniców znajdujących się w pomieszczeniach natrysków przy szatni damskiej i przy szatni męskiej nie stwierdzono obecności bakterii *Legionella* sp. Nie stwierdzono również przekroczeń chloru wolnego w brodziku do płukania stóp.

Reasumując powyższe należy stwierdzić, że w roku 2022 użytkownicy krytej pływalni korzystali z wody przydatnej do kąpieli, bezpiecznej dla ich zdrowia.

III. Stan sanitarny nieruchomości, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej .

Sekcja Higieny Komunalnej sprawuje nadzór nad obiektami z tej grupy na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2021 r. poz. 195, z późniejszymi zmianami). Celem sprawowanego nadzoru jest ochrona zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych oraz zapobieganie chorobom zakaźnym poprzez kontrolę przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne.

Na koniec roku 2022 w ewidencji Sekcji Higieny Komunalnej znajdowało się 247 obiektów użyteczności publicznej. Skontrolowano 42 spośród nich, co stanowi 17%, przeprowadzono 41 kontroli.

Liczba i struktura obiektów będących pod nadzorem Higieny Komunalnej

Rodzaj obiektów	Liczba obiektów w ewidencji	Liczba skontrolowanych obiektów	Liczba przeprowadzonych kontroli
Podmioty lecznicze	19	9	9
Ustępy publiczne	3	0	0
Ustępy ogólnodostępne	3	0	0
Kryte pływalnie	1	1	1
Domy pomocy społecznej	2	1	1

Inne jednostki organizacyjne pomocy społecznej		1	0	0
Schronisko dla bezdomnych		1	1	1
Hotele		1	0	0
Inne obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie		14	2	2
Zakłady	fryzjerskie	45	8	8
	kosmetyczne	22	7	7
	tatuażu	3	2	2
	odnowy biologicznej	3	1	1
	świadczące więcej niż jedną z ww. usług	8	3	3
Tereny rekreacyjne	parki, skwery	7	0	0
	piaskownice	20	0	0
Cmentarze		24	0	0
Domy przedpogrzebowe		3	1	1
Zakłady pogrzebowe		5	1	1
Leśne miejsca postojowe		3	0	0
Stacje paliw		13	2	2
Apteki		17	0	0
Pralnie		1	0	0

Magazyn bielizny przy Szpitalu Powiatowym w Sokołowie Podlaskim	1	1	1
Usługi utrzymania czystości w Szpitalu Powiatowym w Sokołowie Podlaskim	1	1	1
Dworzec PKS	1	0	0
Przystanki autobusowe	16	0	0
Gminne Ośrodki Kultury	4	0	0
Sokołowski Ośrodek Kultury	1	0	0
Ośrodek Sportu i Rekreacji	1	0	0
Muzeum Wali i Męczeństwa w Treblince	1	0	0
Bursa Miedzyszkolna	1	1	1
Trasa turystyczna Sokołów Podlaski – Muzeum w Treblince	1	0	0
Razem	247	42	42

W 2022 r. zakończyła działalność Pralnia Wodna "OLG-MAR" w Sokołowie Podlaskim przy ul. Tartacznej 12 i w związku z tym została wykreślona z ewidencji obiektów prowadzonej przez PSSE w Sokołowie Podlaskim.

Na terenie powiatu sokołowskiego w 2022 roku usługi solaryjne świadczone były w 4 obiektach. Stwierdzono, że właścicielka obiektu skontrolowanego w roku sprawozdawczym przestrzega wymagań określonych w ustawie z dnia 15 września 2017 r. o ochronie zdrowia przed następstwami korzystania z solarium (Dz. U. z 2017 r. poz. 2111) i w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 18 stycznia 2018 r. w sprawie umieszczania informacji o zakazie udostępniania solarium osobom, które nie ukończyły 18. roku życia oraz treści informacji o ryzyku związanym z korzystaniem z solarium (Dz. U. poz. 275), tzn.:

- solarium nie jest udostępniane małoletnim,
- w miejscu widocznym dla osób korzystających z solarium, na wysokości umożliwiającej swobodne odczytanie, umieszczone są czytelne informacje o treści: „Zakaz udostępniania solarium osobom, które nie ukończyły 18. roku życia (art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 5 września 2017 r. o ochronie zdrowia przed następstwami korzystania z solarium) Minister Zdrowia ostrzega: Korzystanie z solarium zwiększa ryzyko zachorowania na nowotwór złośliwy skóry.”
- na terenie powiatu sokołowskiego nie stwierdzono przypadków reklamy lub promocji usług w zakresie udostępniania solarium,
- nie zdarzyły się przypadki utrudniania przeprowadzenia kontroli świadczenia usług w zakresie udostępniania solarium.

W obiektach użyteczności publicznej skontrolowanych w 2022 r. nie stwierdzono nieprawidłowości. Stan sanitarno-porządkowy i sanitarno-techniczny obiektów oceniono jako dobry, postępowanie z odpadami komunalnymi, w tym również odpadami medycznymi w obiektach leczniczych i nieczystościami ciekłymi było prawidłowe.

V. Postępowania ze zwłokami i szczątkami ludzkimi.

W 2022 r. nie stwierdzono nieprawidłowości w postępowaniu ze zwłokami i szczątkami ludzkimi. Wydano 27 decyzji zezwalających na dokonanie ekshumacji zwłok/szczątków ludzkich i 4 postanowienia dotyczące wydania opinii w sprawie sprowadzenia zwłok z zagranicy.

VI. Skargi i interwencje.

W 2022 r. do Sekcji Higieny Komunalnej wpłynęły 2 interwencje od ludności:

1. Interwencja przesłana e-mailem dotycząca nieodpowiedniej jakości wody z wodociągu publicznego Kurowice w mieszkaniu indywidualnego odbiorcy. Pobrano 2 próbki wody do badania w punktach zgodności wyznaczonych na sieci wodociągowej: w m. Zembrów 48 i w m. Kolonia Kurowice 13. Odbiorcy wody zamieszkujący pod tymi adresami nie skarżyli się na jakość wody dostarczanej przez wodociąg Kurowice. Wyniki badania ww. próbek nie wykazały żadnych nieprawidłowości. Jakość wody w zbadanym zakresie odpowiadała wymaganiom określonym w obowiązujących przepisach interwencję uznano za bezzasadną.

2. Interwencja w sprawie niewłaściwego sposobu postępowania z nieczystościami ciekłymi i niewłaściwego gospodarowania odpadami komunalnymi wytwarzanymi przez mieszkańców hotelu robotniczego zlokalizowanego w m. Chruszczewka Włociańska na działce sąsiadującej z działką nr 542/2. Interwencja została przekazana do organu właściwego - Burmistrz Miasta i Gminy Kosów Lacki – celem rozpoznania zgodnie z posiadanymi kompetencjami.

VII. Podsumowanie.

Na koniec 2022 r. wszyscy mieszkańcy powiatu sokołowskiego zaopatrywani w wodę z urządzeń zbiorowego zaopatrzenia, korzystali z wody odpowiadającej wymaganiom sanitarnym, ocenionej jako przydatna do spożycia przez ludzi.

Jakość wody z ujęć indywidualnych podmiotów działających na rynku spożywczym i wody z ujęcia Szpitala Powiatowego w Sokołowie Podlaskim również odpowiadała obowiązującym wymaganiom.

Mieszkańcy powiatu sokołowskiego korzystali z bezpiecznej kąpieli w nieckach basenowych zlokalizowanych na Krytej Pływalni w Sokołowie Podlaskim.

Obiekty użyteczności publicznej skontrolowane w 2022 r. nie stwarzały zagrożeń sanitarno-epidemiologicznych dla osób korzystających ze świadczonych przez nie usług.

